KÛRD DÎPLOMAT

xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır
H.Əliyev

www. Diplomata-kurdi.com

№ 6 (250) 10-16 fevral, Şûbat, sal 2014
Ji meha şûbatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û sîyasî

Qiyməti: 40 qəpik
Hêjaye:

**Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!**

**Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sındırmış göy məsçidləri.**

**Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kürdün dərgahına daim baş əyər.**

Səbahəddin Eloğlu

Səh. 2

İlham Əliyev Soçidə XXII Qış Olimpiya Oyunlarının rəsmi açılış mərasimində iştirak etmişdir

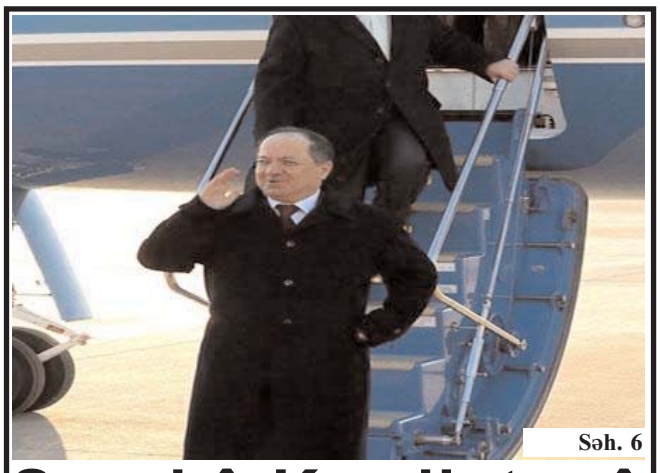

Səh. 6

Serokê Kurdistanê vegeriya welat

Səh. 7

Standard Chartered Banka Brîtanî li Hewlêrê tê vekirin

Səh.3

Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyəti Başçısının Qaraqollar İnzibati Ərazi dairəsi üzrə nümayəndəsi hesabat verdi

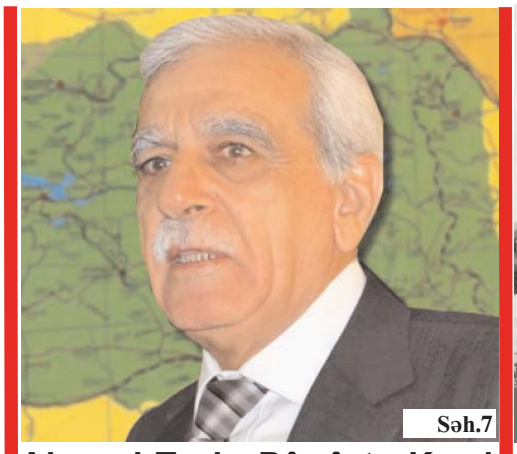

Səh.7

Ahmed Turk: Pêwîste Kurd xwedî li Xweseriya Rojavayê Kurdistanê derkevin

Səh.12

Türkün Kürd-Ermeni soykırımı; spekülasyonlar ve gerçekler

Səh.13

Kaplan: Adaletsiz kuvvet Türkiye'de hüküm sürüyor

Serokê PKK li ser vîdyoyên xwe çi got?

Səh. 6

İran Kürtçe yer isimlerinden sonra Beluci isimleri de yasakladı

Səh. 14

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Səh. 8-11

Dîyarbekir:Zaningeha S.Eyubî beşê zimanê Kurdî vedike

Səh. 6

Масуд Барзани пытается успокоить напряженность в отношениях между лидерами ПСК

Səh. 15

Daha bir ölkə Xocalı soyqırımını tanıyacaq

Səh. 3

Səh. 13

Altan Tan, kemikleri Ala'ya sordu

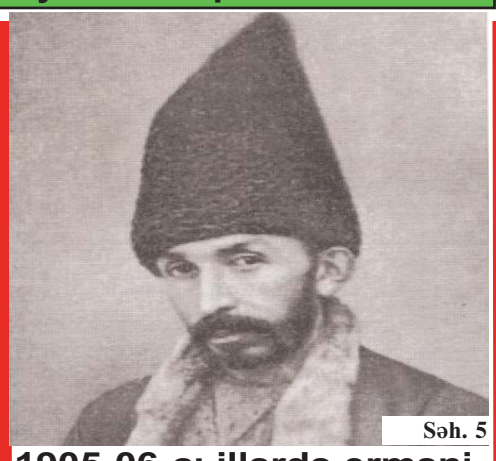

Səh. 5

1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman davasında kürd xalqının rolu

Səh. 4

Ez korbim dayê

Səh.7

Rojnameya UPI: Bexda nikare xwe li hember Hewlêr û Enqerê derbikeve

İlham Əliyev Soçidə XXII Qış Olimpiya Oyunlarının rəsmi açılış mərasimində iştirak etmişdir

Fevralın 7-də Soçidəki "Fişt" stadionunda XXII Qış Olimpiya Oyunlarının rəsmi

açılış mərasimi keçirilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Milli Olimpiya Komitəsinin rəhbəri İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva mərasimdə iştirak etmişlər. BMT-nin baş katibi Pan Gi Mun 2014-cü ilin Olimpiya Oyunlarının rəsmi açılışına on dəqiqə qalmış Soçi Olimpiadasının iştirakçılarını və tamaşaçılarını salamlamışdır.

Bu Olimpiya Oyunları bir

neçə göstərici üzrə rekord olacaqdır. Belə ki, Soçidə 88 ölkədən olan idmançılar çıxış edəcəklər ki, bu da dörd il bundan əvvəl Vankuverdə keçirilmiş oyunlardan 6 ölkə çoxdur. Ümumiyyətlə, 98 medal dəsti uğrunda mübarizə gedəcəkdir. Bu, 2010-cu ildəkindən 12 dəst çoxdur.

Soçi Qış Olimpiadası Azərbaycan yığması üçün beşinci olimpiadadır. Soçidə ölkəmizi idmanın iki növündə yarışacaq 4 idmançı təmsil edir. Kişilər arasında dağ xizəksürmə yarışlarında Azərbaycanı Patrik Braxner və Sedrik Hots təmsil edəcəklər. Bundan başqa, Soçidə fiqurlu konkisürmə yarışlarında idman rəqslərində Yuliya Zlobina və Aleksey Sitnikov Azərbaycan bayrağı altında çıxış edəcəklər. XXII Qış Olimpiya Oyunlarının açılış mərasimi videoçarxın nümayişi ilə başlamışdır. Videoçarxda tamaşaçıları Olimpiadaya ev sahibliyi edən ölkə, onun nailiyyətləri və tanınmış nümayəndələri ilə əlifba üzrə tanış etmişlər.

Sonra Rusiya Federasiyasının bayrağı qaldırılmış, bu ölkənin himni səsləndirilmişdir. Daha sonra iştirakçı ölkələrin ənənəvi paradı başlanmışdır. Azərbaycan komandası dördüncü keçmişdir. Ölkəmizin bayrağını Patrik Braxner aparmışdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Mehriban xanım Əliyeva fəxri qonaqlar üçün tribunadan idmançılarımızı salamlamışlar. İdmançıların paradı başa çatdıqdan sonra "Rusiya haqqında yuxular" adlı səhnələşdirilmiş tamaşa nümayiş etdirilmişdir. Daha sonra stadionu XXII Qış Olimpiya Oyunlarının rəmzləri bəzəmiş və lazer effektləri ilə xüsusi şounun nümayişinə başlanmışdır. Bu şounun mahiyyətini Rusiya tarixi və onun əsas dövrlərinə aid kompozisiyalar təşkil etmişdir. 18 fəsildən ibarət şouda XX əsrin əvvəlinə və Rus inqilabına həsr edilmiş kütləvi səhnələr maraqla qarşılanmışdır. Avanqard incəsənət ruhunda hazırlanan bu hissə iki saatdan çox davam etmişdir.

Açılış mərasiminin kütləvi səhnələrində, o cümlədən rəqs, balet, akrobatik və sirk nömrələrində üç min aktyor və iki mindən çox könüllü iştirak etmişdir. Direktoru və ssenari müəllifi Rusiyanın Birinci telekanalının baş direktoru Konstantin Ernst olan şounu dünyada televiziya vasitəsilə 3 milyarddan çox insan izləmişdir. Şou başa çatdıqdan sonra "SOÇİ-2014"ün Təşkilat Komitəsinin sədri Dmitri Çernışenko çıxış edərək qonaqları və idmançıları salamlamış, bu oyunların Rusiyada keçirilməsindən fəxr etdiklərini bildirmişdir. Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin prezidenti, 1976-cı il Olimpiya

Oyunlarının qalibi Tomas Bax da Soçidə baş tutan bu idman bayramının Olimpiya tarixində yeni səhifə açdığını vurğulayaraq idmançılara qələbə əzmi arzulamışdır.

Sonra Rusiya Prezidenti Vladimir Putin XXII Qış Olimpiya Oyunlarını açıq elan etmişdir.

Sonra rejissor Nikita Mixalkov, aktrisa və "Həyat bəxş et" Fondunun həmtəsisçisi Çulpan Xamatova, xokkeyçi Vyaçeslav Fetisov, konkisürən Lidiya Skoblikova, ilk qadın kosmonavt Valentina Tereşkova, "Vesti"nin Suriyadakı xüsusi müxbiri Anastasiya Popova, dirijor Valeri Gergiyev və kiberyürüşçü Alan Yenileyev Olimpiya bayrağını stadiona gətirmişlər. Olimpiya himni səsləndirilmişdir. İdmançıların, hakimlərin və məşqçilərin adından Olimpiya andı içilmişdir.

Mərasimin sonunda stadionda Olimpiya Məşəli alovlandırılmışdır. Məşəli fiqurlu konkisürmə üzrə üçqat Olimpiya, onqat dünya çempionu İrina Rodnina və məşhur xokkey qapıçısı, üçqat Olimpiya çempionu Vladeslav Tretyak yandırmışlar.

Mərasim bayram atəşfəşanlığı ilə başa çatmışdır.

İlham Əliyev Soçidə təşkil olunan rəsmi qəbulda iştirak etmişdir

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin adından XXII Qış Olimpiya Oyunlarının açılış mərasimində iştirak etmək üçün Soçiyə gələn yüksək səviyyəli qonaqların şərəfinə rəsmi qəbul təşkil olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva rəsmi qəbulda iştirak etmişlər. Rusiya Prezidenti Vladimir Putin qəbulda nitq söyləmişdir. ***president.az***

Türkiyə mediası İlham Əliyevin çıxışından yazdı

Prezidentin Regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət proqramlarının icrasına həsr olunmuş konfransda çıxışı qardaş Türkiyə KİV-lərində geniş rezonans doğurub. Siyasət Prezident İlham Əliyevin Regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət proqramlarının icrasına həsr olunmuş konfransda çıxışı xarici mətbuatda, xüsusən də qardaş Türkiyə KİV-lərində geniş rezonans doğurub. Dövlət başçısının tədbirdə səsləndirdiyi fikirləri bu ölkənin nüfuzlu kütləvi informasiya vasitələri - "Hurriyyət", "Zaman" qəzetləri, "Cihan", "Anadolu", "Doğan" xəbər agentlikləri, "CNN Türk", "Taymturk" və s. nəşrlər geniş formada işıqlandırıblar.

"Hurriyyət"də dərc edilən "Aliyev yolsuzluk ve rüşvete savaş açtı" başlıqlı materialda qəzet prezidentin fikirlərini geniş formada işıqlandırıb. "Əlbəttə, 2006-cı ildə istifadəyə verilmiş Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin fəaliyyəti nəticəsində ölkəyə böyük valyuta axını başlayıb. O illərdə iqtisadi artım daha çox neft amilinə bağlı idi. Ancaq biz neft gəlirlərimizdən çox səmərəli şəkildə istifadə edə bilmişik. Bu sahədə də Azərbaycan təcrübəsi

nümunə ola bilər" deyə qəzet dövlət başçısından sitat gətirib. Materialda dövlət başçısının korrupsiya və rüşvət hallarına qarşı sərt mübarizə aparılacağına dair səsləndirdiyi fikirlər də əks olunub. Elə məqalənin başlığında da bundan bəhs edilib. Qəzet yazır ki, prezident İlham Əliyev bildirib ki, korrupsiyaya və rüşvətxorluğa qarşı mübarizə bundan sonra da ən ciddi şəkildə davam etdiriləcək.

"CNN Türk"də "Aliyev rüşvetxorluğa savaş açtı" başlıqlı məqalədə isə dövlət başçısının "ASAN xidmət"lə bağlı fikirlərinə yer verilib. Nəşr yazır ki, dövlət başçısı cəmi bir il ərzində "ASAN xidmət"ə bir milyon müraciət olduğunu bildirib: "Ona görə "ASAN xidmət"in funksiyaları bundan sonra da genişlənəcək. Bütün insanlarla birbaşa ünsiyyətdə olan qurumlar da bu prinsiplərlə yaşamalıdır. Əminəm ki, növbəti illərdə rüşvətxorluğa və korrupsiyaya qarşı mübarizəmiz daha da gözəl nəticələr verəcək. Bunu deməyə əsas verən görülən işlərdir, aparılan islahatlardır və güclü siyasi iradəmizdir. Azərbaycanda korrupsiyaya və rüşvətxorluğa yer olmamalıdır. Bütün dövlət məmurları bunu eşitsinlər, bilsinlər və elə işləsinlər ki, həmişə dövlət və xalq qarşısında alnıaçıq, üzüağ olsunlar. Hər bir dövlət məmuru öz məsuliyyətini dərk etməlidir".

"Taymturk"da dərc edilən "Azerbaycan Cumhurbaşkanından yolsuzluk ve rüşvet tepkisi" başlıqlı məqalədə dövlət başçısının Azərbaycan iqtisadiyyatına qoyulan vəsaitlər barədə fikirləri işıqlandırılıb. "Ümumiyyətlə, 160 milyard dollar həcmində qoyulan sərmayə Azərbaycan iqtisadiyyatına böyük təkan verib. Bu müsbət meyllər güclənir. Gələcəkdə həm dövlət, həm özəl, həm xarici və daxili sərmayələrin qoyuluşu gözlənilir. Bu gün Azərbaycan enerji təhlükəsizliyi baxımından qitə üçün əvəzolunmaz tərəfdaşa çevrilib. Keçən ilin dekabr ayında XXI əsrin kontraktı imzalanıb. "Əsrin kontraktı", yəni XX əsrin kontraktı uğurla icra edilir, XXI əsrin kontraktı da imzalanıb. Azərbaycanın kredit reytinqləri artır. Hətta böhranlı illərdə 3 əsas reytinq agentliyi Azərbaycanın kredit reytinqlərini artırıblar. Bu da Azərbaycanda aparılan islahatların nəticəsidir".

"Cihan" agentliyində dərc edilən "İlham Aliyev yolsuzluğa savaş açtı" başlıqlı materialda isə prezidentin korrupsiyaya, rüşvətxorluğa göz yumulmayacağını bəyan etməsi vurğulanıb: "Niyə bu yara bizi içimizdən sarsıtsın, niyə bu yara bizi zəhərləsin?! Dövlət məmuru xalqın xidmətçisidir. Xalqın birinci xidmətçisi mənəm və bütün dövlət məmurları belə işləməlidirlər. Növbəti illərdə də rüşvətxorluğa bulaşmış insanlar çox ciddi şəkildə cəzalandırılacaqlar. Azərbaycan korrupsiyaya və rüşvətxorluğa qarşı mübarizədə də nümunəvi ölkə olmalıdır". ***anspress.com***

Məsud Bərzani də Putinin ali qonağı qismində Soçi olimpiadasına dəvət edilmişdir

"Avestakurd.info" saytına istinadən xəbər verilir ki, Kürdüstan Muxtariyyətinin prezidenti Məsud Bərzani cənabları Rusiya prezidenti Vladimir Putinin rəsmi dəvəti ilə Soçi olimpiadasına dəvət edilib. Bərzaninin Putin və eyni zamanda bir sıra digər dövlət və hokumət rəhbərləri ilə görüşü gözlənilir.

ABŞ azərbaycanlı jurnalistin deportasiyasına münasibət bildirdi

Cen Psaki: "Biz ümid edirik ki, Türkiyə söz, toplaşma və birləşmə azadlıqlarını qoruyacaq".

Siyasət ABŞ Dövlət Departamenti azərbaycanlı jurnalist Mahir Zeynalovun Türkiyədən deportasiya olunmasına münasibət bildirib. ANS PRESS-in məlumatına görə, bu barədə ABŞ Dövlət Departamentinin saytındakı məlumatda qeyd edilib. ABŞ Dövlət Departamentinin sözçüsü Cen Psaki qeyd edib ki, ABŞ bu hadisənin bütün detalları ilə bağlı məlumata malik deyil, lakin onun ölkəsi hər zaman dünyada söz azadlığının müdafiəçisi olub və bunu davam etdirəcək: "Biz hesab edirik ki, müstəqil plüralist media sağlam və güclü bir demokratiya üçün çox vacibdir. Ümid edirik ki, Türkiyə söz, toplaşma və birləşmə azadlıqlarını qoruyacaq". Qeyd edək ki, Türkiyədə nəşr edilən "Todays Zaman" qəzetinin redaktoru və yazarı, Azərbaycan vətəndaşı Mahir Zeynalov fevralın 7-də ölkədən deportasiya edilib. Deportasiya qərarı Türkiyənin baş naziri Rəcəb Tayyib Ərdoğanın prokurorluğa şikayəti əsasında verilib. İddialara görə, M.Zeynalov qəzetdə Türkiyə hökumətinin "Əl Qaidə" terror təşkilatı ilə əlaqələri olduğu barədə silsilə məqalələr dərc edib.

İran ABŞ-a qoşun yeritdi: Hərbi gəmilər Amerikaya doğru gedir

İran hərbi dəniz qüvvələrinin rəhbərliyi Birləşmiş Ştatların dəniz sərhədlərinə gəmilər göndərməsi barədə məlumat yayıb. İranın şimal dəniz donanmasının komandiri admiral Rezayi Həddad bildirib: "İran hərbi-dəniz donanmasının gəmiləri Cənubi Afrika sahillərindən keçməklə Atlantik okeana yol alıblar. İran hərbi donanması ABŞ-ın dəniz sahillərinə yaxınlaşır və bu manevr bir ismarıcdır". İranla altı beynəlxalq vasitəçi arasında nüvə proqramı məsələsində razılaşma əldə edilməsinə baxmayaraq ABŞ-la İran arasında münasibətlər gərgin olaraq qalır. 2010-cu ildən İran neytral sularda hərbi mövcudluğunu artırmağa başlayıb. "Fars" agentliyinin yazdığına görə, İranın bu addımı ABŞ hərbi-dəniz qüvvələrinin Fars körfəzində möcudluğunun güclənməsinə qarşı cavabdır. (ANS)

Daha bir ölkə Xocalı soyqırımını tanıyacaq

Ölkəmizdə səfərdə olan İspaniya parlamentinin üzvlərindən ibarət Azərbaycanla qeyri-formal dostluq qrupunun rəhbəri Xose Maria Çikoyo və Milli Məclisin Azərbaycan-İspaniya parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Fəzail Ağamalı birgə bu gün mətbuat konfransı keçirib.

Xose Maria Çikoyo isə əməkdaşlıın genişləndirilməsi üçün belə səfərlərin və görüşlərin mütəmadi təşkil edilməsinin vacibliyini vurğulayıb. Ermənistanın işğalçılıq siyasətinə də toxunan X.M.Çikoyo deyib: "Biz İspaniya parlamentində BMT-nin qəbul etdiyi 4 qətnaməyə oxşar, o cümlədən Xocalı soyqırımı ilə bağlı sənədin qəbuluna çalışacağıq. BMT kimi nüfuzlu bir təşkilatın qəbul etdiyi qətnamələr kağız üzərində qala bilməz. Biz tələb edirik ki, Azərbaycana qarşı olan bu işğala son qoyulsun. Vətənimizə geri dönə\ndən sonra da bu məsələni gündəmdə saxlayacğıq".

O deyib ki, Bakıda olduqları üç gün ərzində regionda baş verən həqiqətlərlə yaxın tanış olublar, onlar İspaniyaya qayıtdıqdan sonra bu məsələni parlamentdə qaldıracaq və təxminən bir ay, ay yarımdan sonra müvafiq sənədin qəbul olunmasına nail olmağa çalışacaqlar. Qeyd edək ki, İspaniya Parlamentinin 5 senator və 1 deputatdan ibarət qeyri-formal dostluq qrupu Azərbaycanda səfərdədir. Səfər zamanı qonaqlar Bakıda Baş nazirin müavini Əli Həsənov, xarici işlər naziri Elmar Məmmədyarov, iqtisadiyyat və sənaye naziri Şahin Mustafayev ilə, həmçinin Milli Məclisdə görüşlər keçiriblər.

publika.az

TƏXƏLLÜSÜM KÜRD MAHİRDİR VƏ MƏN KÜRDLÜYÜMLƏ FƏXR EDİRƏM

Mən Həsənov Mahir Ocagverdi oğlu fevralın biri, 1947 ci ildə, Azərbaycanin qədim mahali olan, qəhrəmanlar diyarı Qaçaq Nəbi, Sultan bəy, Xosrov bəy diyarindan, Zəngəzur mahalının, Qubadlı rayonunun Məlikəhmədli kəndində kolxozçu ailəsində anadan olmuşam, ailədə üç qardaş bir bacı olmuşuq. Atamızı çox korpə ikən itirmisik. Buna baxmayaraq anamız Tərgül xanım, bizi atalılardan çox-çox yaxsı böyüdüb boya başa gətirmişdi. 1954-cü ildə kəndimizdə birinci sinifə getmişəm. On bir illik məktəbi bitirdikdən sonar, 1966-cı ildə hərbi xidmətə getmişəm və Bakı şəhərində Daxili qoşunlarda xidmət etmişəm. Əla xidmət etdiyimə görə üç illik olmasına baxmayaraq məni iki il tamamında hərbi xidmətden təxris etdilər. 1969-cu ildə ailə qurmuşam. O zaman kolxozda gərgin vəziyyət olduğuna görə kolxozun rəhbərliyi kənddə hərç-mərçlik yaratdığına görə kənddən çox ailələr köçüb Bakı və Sumqayıt səhərlərinə, hətda o vaxtkı qonşu respublikaya işləməyə gedirdilər. Biz ailəlikcə 1971- ci ildə köçüb Bakı şəhərinə gəlmişik. Gecə texnikomda oxuyurdum, gündüz isə qaz idarəsinin avtobazasında sürücü, sonar briqadir, mexanik, partkom isledim, dolanışığımız pis deyildi. Hətda öz kəndimizin bir neçə ailəsinin Qaraçuxur qəsəbəsində məskunlaşmasına səbəbkar olmuşam.

Müstəqil Azərbaycan dövlətimizin yolunda, torpaglarımızın bütövlüyü uğrunda sağlamlığımı itirmişəm.. İkinci qrup ömürlük əmək əliliyəm, məni tanıyanlar bilirlər və təsdiq edə bilərlər ki, mənim qədər elə, obaya, vətənə, torpağa bağlı, onu sevən insanlar az-az ola bilərlər. Hal hazırda özüm də həyat yoldaşım Gülnaz xanım da təqaüdçüyük altı övladımız var, hamısı ailəlidir, 10 nəvəm var, yaradanın boyükluyünə min şükür. Müstəqil dövlətimizdə alnı açıq üzü ağ yaşayırıq. Bəzi saxta adamlar kimi dövlətimizi aldadıb cibimizdə saxta müharibə veteranı vəsiqəsi qoyub, xalqı aldatmamışıq. Təxəllüsüm Kürd Mahirdir və mən kürdlüyümlə fəxr edirəm.

"Diplomat" qəzetinin redaksiya heyəti sizi 68-ci yaş gününüzü təbrik edir, size cansağlı, uzun ömür və ailə səadəti arzulayır.

Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyəti Başçısının Qaraqollar İnzibati Ərazi dairəsi üzrə nümayəndəsi hesabat verdi

Hesabatlar Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyəti Başçısı cənab Əhəd Abıyevin, RİHB Aparatının məsul işçilərinin, rayonda fəaliyyət göstərən idarə, müəssisə və təşkilat, hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərlərinin və kənd sakinlərinin iştirakı ilə birgə demokratik şəraitdə keçirilir.

Belə hesabatlardan biri də bu gün Qaraqollar İƏDÜN-də baş tutmuşdur. İlk olaraq yığıncaqda Qaraqollar İƏDÜ Nümayəndəsi Elbrus Bayramovun mərüzəsi dinlənilmişdir. E.Bayramov 2013-cü il ərzində nümayəndəliyin gördüyü işlərdən, cari ildə qarşıda duran vəzifələrdən və onları narahat edən problemlərdən danışmışdır. Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyəti Başçısı cənab Əhəd Abıyev 1500 nəfərdən çox əhalisi olan Qaraqollar kəndində keçirilən hesabat yığıncağında dərin məzmunlu nitq söyləmiş, vətəndaşlarla açıq havada ölkəmizdə gedən böyük və sürətli inkişaf, quruculuq, abadlıq işlərindən, eləcə də rayonumuzda uzun illərdən bəri həllini gözləyən, çətin olan problemlərdən danışmışdır. Cənab Başçı qeyd etmişdir ki, indi dünya şöhrətli Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin apardığı sosial-iqtisadi siyasət nəticəsində ölkəmizdə bütün sahələr üzrə əlverişli mühit yaradılmışdır.

Indi Azərbaycan kosmos ailəsinin üzvüdür. Dünyanın ən nüfuzlu təşkilatı olan BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasına rəhbərlik edib. Bir çox beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlərə Azərbaycan dövləti layiqincə ev sahibliyi edir. Həm ölkə daxilində, həm də ölkəmizdən kənarda əldə olunan uğurlar beynəlxalq aləmdə razılıqla qarşılanır. Hər birinizə yaxşı məlum olan yol problemi, təbii qaz problemi bizi həmişə narahat edirdi. Bu gün sizin şahidliyinizlə mövcud olan problemlərimiz ardıcıllıqla həll olunmaqdadır. Özünüz canlı şahid olaraq görürsünüz ki, Zağalı-Kollu-Çıraqlı avtomobil yolunun əsaslı təmiri uğurla davam etdirilir. Azərbaycanda azad sahibkarlıq mühiti yaradılmışdır. Məhz ölkə Prezidentinin düşünülmüş, uzun illərə hesablanmış siyasətinin nəticəsidir ki, ölkədə güclü, sürətli tikinti, abadlıq, yenidənqurma işləri aparılır. Deyilənlərin bariz nümunəsi sizin yaşadığınız kənddə də özünü göstərir. Rayon mərkəzindən sizin yaşadığınız bu kəndə istənilən nəqliyyət vasitəsi ilə 15-20 dəqiqəyə gəlmək mümkündür. Halbuki əvvəllər bu məsafəni qət etmək üçün sürücüyə bir saat, saat yarım vaxt lazım gəlirdi. Artıq möhtərəm Prezidentimizin məlum sərəncamından sonra bu istiqamətdə yol tikintisi geniş vüsət aldı. İndi həmin yol tikintisinin son tamamlama işləri aparılır. Kəndinizə ən müasir səviyyədə asfalt yolun çəkilməsinin nəticəsidir ki, əvvəllər kənddən köçüb gedən sakinlər indi abadlaşan ata-baba yurdlarına dönməkdədirlər. Yaxşı məlumdur ki, Daşkəsən rayonunda əlverişli iş mühiti 4-5 ay çəkir. İlin qalan aylarında iqlim şəraiti açıq havada bu cür işləri görməyə imkan vermir. Həllini gözləyən digər problemlərimizin də icrası üçün hava şəraitinin imkan verdiyi vaxtlardan səmərəli istifadə etməklə ardıcıl olaraq bu sahədə işləri davam etdirəcəyik. Ümumiyyətlə, bildirmək istəyirəm ki, möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin hər zaman bütün regionlara olduğu kimi, Daşkəsənə və daşkəsənlilərə də böyük diqqət və qayğısı vardır. Hamımız bu qayğını görür, dünya şöhrətli Prezidentimizə dərin minnətdarlığımızı bildiririk. Onun şəxsində biz hər zaman düzgün yol göstərən, xeyirxahlığı təbliğ edən, dinclik, gələcək nəslin xoşbəxtliyi, firavanlığı naminə, bir sözlə, şərqə günəş kimi doğan Azərbaycanımızın şöhrətinin günbəgün artırılması naminə düşünən, fəaliyyət göstərən əvəzsiz siyasi lideri görürük.

Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyəti Başçısı cənab Əhəd Abıyev nitqinə davam edərək bildirmişdir ki, bu gün hər birimiz görürük, möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyev iqtisadi kapitalı insan kapitalına yönəltmişdir. Bunu rayonumuzun timsalında daha əyani surətdə hiss edirik. Son illərdə Daşkəsən rayonunda 7 məktəb, 1 uşaq bağçası tikilmiş, neçə-neçə uşaq bağçası və ümumtəhsil məktəbi əsaslı təmir olunmuş, müasir avadanlıqlarla təchiz edilmişdir. Rayonumuzda hər 30 şagirdə 1 kompyuter düşür. Təhsilin keyfiyyətinin artırılması, uşaqların təlim-tərbiyəsinin gücləndirilməsi istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Təhsilə diqqət və qayğı günbəgün artmaqdadır. Daşkəsən rayonunda da bunu əyani surətdə görürük. Rayonumuzda əgər 2012-ci ildə ali məktəblərə 27 nəfər, orta ixtisas məktəblərinə isə 12 nəfər qəbul olunmuşdusa, 20l3-cü ildə ölkənin müxtəlif ali məktəblərinə 43 nəfər, orta ixtisas məktəblərinə isə 26 nəfər qəbul olunmuşdur. Bu, göstərilən diqqət və qayğının nəticəsidir və inanırıq ki, bu uğurlarımız gələcəkdə davam etdiriləcək. Bu il Daşkəsəndə daha 14 məktəbin tikintisi, ucqar dağ kəndlərinə gedən yolların əsaslı təmiri və tikintisi nəzərdə tutulmuşdur. Əmin ola bilərsiniz ki, möhtərəm Prezidentimizin ali diqqət və nəzarəti altında bu il də qeyd etdiyim böyük tikinti, quruculuq, abadlıq, yenidənqurma işləri davam etdiriləcəkdir. Daşkəsənin xoş gələcəyi vardır. Hesabat yığıncağında çıxış edən kənd sakinləri göstərilən bu müsbət işlərə görə möhtərəm cənab Prezidentimiz İlham Əliyevə öz dərin minnətdarlıqlarını, razılıqlarını bildirərək qeyd etdilər ki, indiyədək kəndimizdə mövcud problemlərin həllinə bu cür diqqət və qayğı görməmişdik. Bu qayğı bizi dünya şöhrətli Prezidentimizin ətrafında daha sıx birləşməyə ruhlandırır. Kənd sakinləri həmçinin onları narahat edən digər problemlərlə bağlı təkliflərini, istək və arzularını Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyəti Başçısının və Prezident Administrasiyasının məsul işçisinin diqqətinə çatdırdılar. Edilmiş təklif və müraciətlər yerindəcə müsbət həllini tapdı. Hesabat yığıncağında Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyanın məsul işçisi Rüfət Əliyev də iştirak və çıxış etmiş, kənd sakinlərini narahat edən digər problemləri də dinləmiş, həlli üçün köməklik göstərəcəyini bildirmişdir. Hesabat yığıncağından sonra YAP Daşkəsən rayon təşkilatının Qaraqollar ərazi ilk partiya təşkilatının yığıncağı da keçirilmişdir. Yığıncaqda bir qrup gəncə Yeni Azərbaycan Partiyasının vəsiqələri təqdim edilmiş, bir qrupu isə partiya sıralarına qəbul edilmişdir.

dashkesen-ih.gov.az

Nəriman Əyyub

RÜBAİLƏR

(Əvvəli ötən saylarımızda)

Dilin öz başına bəladır Fira,
Paxıllıq çəkirsən, qəlbindi qara.
Qalmısan evində tək bayquş kimi,
Özün də bilmirsən gedirsən hara.

***

Yoxdur öz yanında arvad, oğlan, qız,
Qalmısan yararsız evdə tək yalqız.
Doğma millətini təhqir edirsən,
Başın çönüb tamam olmusan arsız.

***

Sənin tək insana yazığım gəlir,
Başın tamam itib, qəlbini dəlir.
Sənə qulaq asan başa düşəndə,
Kinayəli baxıb güldükcə gülür.

***

Özünü qoymusan gülünc yerinə,
Sözlərin çönübdür çirkə, irinə.
Özün də bilmirsən nə söyləyirsən,
Xoş gəlmirsən məhləmizdə birinə.

***

İtirmisən tamam ağsaqqallığı,
Ağsaqqalın olmalıdır qılığı.
Görünmür başında bir misqal ağlın,
Tapdayırsan gündə palçığı-lığı.

***

Sənə heç yaraşmır o olan adın,
Görünür olmayıb yaxşı ustadın.
Kimsə sənə öyüd verməyib əsla,
Nə də səni saymır olan övladın.

***

Saysaydılar olardılar yanında,
Deyən qarışıq var o qanlarında.
Sənə övlad kimi qulluq etmirlər,
Övladlılıq hissi yox canlarında.

***

Mən yazıq sanıram səni ay yazıq,
Bilin qocalmışıq dünyada azıq.
Sən ki, itirmisən özünü tamam,
Nə həmin cavanıq, nə arvadbazıq.

***

Heç vaxt utanmırsan dediyin sözdən,
Ə1 çəkən deyilsən geydiyin bezdən.
Paxıllıq hisləri yandırır səni,
Durub danışırsan gündəlik tezdən.

***

Fira tərs adındır, heyif o ada,
Bazlıq soyadınla düşürsən yada.
Özüm tək ağsaqqal olduğun üçün,
Salmaq istəmirəm səni fəryada..

***

Həqiqəti demək hünərdir - hünər,
Onu deməyə də lazımdır təpər.
Təpərli olmayan hünərli olmaz,
Bəziləri yaşayırlar bir təhər.

***

Tənha keçən həyat ölmə bərabər,
Onu keçirirlər ancaq bir təhər.
Hər kəs tənhalığı bacara bilməz,
Bacaranlar yaşayırlar çox hədər.

***

Düzgün yaşamaqçün fikirləşməli,
Fikirsiz iş görən bilin ki dəli.
Yaxşı düşünməsən gördüyün işlər,
Sonra olacaqdır tamam gülməli.

***

Özünüzü daim təkmilləşdirin,
Təkmilləşmiş olsan olacaq yerin.
Boş işlərlə həyatını keçirmə,
İşlədikcə deyəcəklər afərin

***

Müsahib danışsın çox hissəsini,
Fəqət danışığı yormasın səni.
Yoxsula qulaq as, düşün sən dərin
Saxla hafizəndə yaxşı deyəni.

***

Haqsızlıq eyləsən tez etiraf et,
Həqiqəti söylə, sonra sona get.
Etiraf etməsən, köməklik olmaz,
Həqiqəti öyrən daim onu güd.

***

Narahatçılıqlar qorxu yaradar,
Nə pislik eyləmə, nə eyləmə ar.
Pislərin cavabın yaxşılıqla ver,
Yaxşılığın daim qalar yadigar.

***

Dilək bəndədəndir, kömək Allahdan,
Olan köməkliyi nə gizlət, nə dan.
Yaxşılıq eyləsən daha xoş olar,
Pisə də yaxşılıq eyləyin hər an.

***

Dilin dediyini danmaq çətindi,
Doğrunu söyləmək həqiqətindi.
Yalanlar danışıb olma yalançı,
Doğru söz söyləmək saf qeyrətindi.

***

Sözün qüdrətlisi ağıldan gələr,
Qüdrətli sözdürsə ürəklər dələr.
Boş söz danışmağın mənası yoxdur,
Doğru danışanın qəlbi dincələr.

***

Sözün qüdrətsizi ağıldan gələr,
Qüdrətsiz gələrsə qəlbləri dələr.
Qüdrətli sözlərin yoxsa danışma,
Havayı söz deyən axırda "mələr".

A DÜNYA

Tariyel Cəlil

Vicdan “valyuta”ya satıldı getdi,
Abır yoxa çıxdı, atıldı getdi,
Arlı da, arsıza qatıldı getdi,
Sən tərsə dolandın, dolan, a dünya,
Səni tarimar ol, talan, a dünya.

Namərd şeş-beş atır, zərin oynadır,
Arvad çəpik çalır, ərin oynadır,
Dizin çırmalayır, belin oynadır,
Kül olub göylərə, ələn a dünya,
Səni tarimar ol, talan, a dünya.

Analar körpəsin çölə atdılar,
Qardaşlar bacısın pula satdılar,
Halal dünyamıza haram qatdılar,
Dərdimə, sərimə bələn, a dünya,
Səni tarimar ol, talan, a dünya.

Oğul var, atanın qanını içir,
Anasın öldürür, üstündən keçir,
Allaha əyilmir, şeytana qaçır,
Şeytanın qanına göllən, a dünya,
Səni tarimar ol, talan, a dünya.

Tanrım, görmürsənmi dəhşət-zülümü?
Qudurğan, qaniçən saymır ölümü.
Bəd işlər var, Vallah bükür belimi,
Allahdan qorxmursan?-dillən, a dünya,
Səni tarimar ol, talan, a dünya.

Pisliyi özünə peşə seçirlər,
“Sexlər” yaradırlar,”torba” tikirlər,
Məzluma, yazığa “libas” biçillər,
Məzlumun oduna, qalan, a dünya,
Səni tarimar ol, talan, a dünya.

Ay insan, bu yolla cənnətin olmaz,
Allah dərgahı da qismətin olmaz,
Sən ölüb getsən də, rəhmətin olmaz,
Sən ölən deyilsən, ölən, a dünya,
Səni tarimar ol, talan, a dünya.

Cəlili “aqil” yox fərsiz sayıllar,
Şər-böhtan deyirlər, haqqı danırlar,
Düzü-düz demirlər, yalan yayırlar,
Əzəldən yalansan, yalan, a dünya,
Səni tarimar ol, talan, a dünya.

BÊWAR BARÎ TEYFÛRÎ

Ağrı dağı

Ağrı dağı çox dağlardan ucadır,
Yaşı dünya yaşı qədər qocadır,
Hər zamana o şahiddir xocadır,
Mənim dərdim onun yaşı qədərdir,
Bu dünyada danılan tək bu sərdir.

Ağrı dağı dünya yaman dünyadır,
Hər insanı dərdə salan dünyadır,
Kürzələr tək haqqı çalan dünyadır,
Hər bir işi yalan-palan dünyadır,
Qəm qüsəynən yaman kalan dünyadır.

Ağrı dağı yaddaşında çox şey var,
Bu dünyanı çox görübsən sən məzar,
İnsanlara hey olubsan havadar,
Aç sinəni həqiqəti de bilək,
Kitablardan yalanları tez silək.

Kim nə bilir kimdən qalan dünyadır,
Hər bir sirrə o pasiban dünyadır,
Qəddarlara müdam çövlan dünyadır,
Ağ qaradan seçəməyən dünyadır,
Nahaqdan da qanlar tökən dünyadır.

Həm insana həm zamana tələdir,
Arifə də alimə də şələdir,
İnsanları ömrü boyu mələdir,
Haqq qərarda təməl məskən salmayır,
Hər enişi hər yoxuşu tumlayır.

Göz açanda səni gördüm ucada,
Əl uzatdım əlim qaldı havada,
Varlığımız itirilir davada,
Dost-tanış da biganədir yox dayaq,
Çalışırıq biz qaldıraq ağ bayraq.

Zalım dünya qəddarlığa çox varır,
İnsanları bir-birindən ayırır,
Məzlumları hakimlərə sayırır,
Haqq ədalət qoy hökm etsin hər zaman,
İnsan gözü qoy görməsin daha qan.

Boğuşmaqdır insanlarin peşəsi,
Qarnı toxdur məxluqatın pis kəsi,
Ədalətdən etməyirlər heç bəhsi,
Yaxşıların bəxti qara bınadan,
Bərabərlik bir xəyaldır səmadan..

Ağrı dağı Zoro, Sipan tayım var,
Hər daşında qayasında yazım var,
Tarixlərdə möhürlənmiş imzam var,
Xain xəbis adımı çox danmışdır,
Ünvanıma qara ləkə yaxmışdır.

Zalımlarla barışmayan Doğan var,
Tarixlərdə yaşayacaq Zilan var,
Haqq yolunda İmralıda yatan var,
Namərdlərə yardım edən cahan var,
Ara vuran iki üzlü nadan var.

Riyakarlıq zaman-zaman hökm edir,
Kişi olan dözəməyir qəm dərir,
Mərd olanlar qüssə çəkir dərd çəkir,
Cövlan edir böhtanlarla hər naşı,
Alıb satır utanmadan sirdaşı.

Ağrı dağı qibləgahım əzəldən,
İnsanlıqdır səcdəgahım təməldən,
Əqidəmi dəyişmərəm təzədən,
Məskənimiz dört tikəyə bölünüb,
Ədalətin qapıları sökülüb.

Əhməd Xani şairlərin başıdı,
Hər kəlamı incilərin qaşıdı,
Məm və Zine məhəbət naxışıdı,
Millətimin əzəməti burda var,
Şan –şöhrəti və qüdrəti burda var,

Ağrı dağı Şex Qadıre Qelani,
Uzun illər sarsıtmışdır nadanı,
Adı sanı bürümüşdü hər yanı,
Dar ayaqda ona həyan sən oldun,
Vətənimin fəryadına qoşuldun.

Ağrı dağı başındakı olan qar,
Nə yaz bilir, nə qış bilir, nə bahar,
Həmişəlik tutmuşdur bir qərar,
İnsanlarsa bir qərarda olmayır,
Könülləri şan-şöhrətdən doymayır.

Zalım dünya haqsızlığa çox varır,
İnsanları bir-birindən ayırır,
Məzlumları xəbislərə sayırır,
İnsanların bəxtı qara binadan,
Bərabərlik bir xəyaldır səmadan.

BU DÜNYA HƏMİŞƏ İNSANA QƏFƏS, DUSTAQ KİMİ HEYHAT ALIRIQ NƏFƏS. İV. 2OOO

Ez korbim dayê

Agir îro nava dilê minda dişxule,
Hêsira çevê min bi xule xule,
Kê dîtîye kê bînaye,
Dayîk bimire keç ne li bale.

Birîna dilê min dayê,
Axîna dilê min dayê,
Şîrîna dilê min dayê,
Bavê minê bavê min dayê.

Dayka min dayê ev çi hewale?
Dayka min evarda nale nale,
Xwezila ez dîsa bo te bibûma belgî berpale,
Dayê felek xayîne dinyake boşe betale.

Birîna dilê min dayê,
Axîna dilê min dayê,
Şîrîna dilê min dayê,
Kula te sera dile min dernayê.

Hema digrîm dilûbînim,
Nizanim bi çi xemê dilê xwe birevînim,
Deqe ser deqê dayka xwe bîr tînim,
Dil û hinavê xwe dayê dihelînim.

Brîna dilê min dayê,
Axîna dilê min dayê,
Şîrîna dilê min dayê,
Kula te girane dilê min dernayê.

Mala bavê min koçoksre serê çiya,
Dûyekî zirav li kuleka mala bavê min dikişya,

REHMA XWEDÊ LÊBE

Em xebatkarê rojnama ``Dîplomat``-ê, bona dayîka ***Xaylaza Reşîd*** serxwaşîyê didin hevala Xeyiaz û malbeta wê, Serê we saxbe, Xwedê sebirê bide, cîyê Dayîkê cinnetbe,

Saxî destê dê û dotê li hev qetye,
Îdî mala bavê minda nayê dengê bava,
Na wele dîsa sewtînya dengê şîrîn dayîka.

Birîna dilê min dayê,
Axîna dilê min dayê,
Şîrîna dilê min dayê,
Heyanî xweşbim rû barê dinyayê,
Kula dayîkê dilê min dernayê.

Xaylaza Reşîd
6.02.2014
Dayka min 81 salîya
xweda çû ser dilovanîya Xwedê.

1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman davasında kürd xalqının rolu

Əvvəli ötən sayımızda

İrəvanda ermənilərin müsəlmanlara qarşı törətdiyi qəddarlıqları və əzazilliyini şəhərin ətraf kəndlərində yaşayan müsəlman kürd tayfaları eşidən kimi silahlanaraq atlara minib, qəzəblənmiş aslan kimi nərə çəkə-çəkə üz qoydular İrəvanda qırğın olan yerlərə. Yollarda əllərinə düşən ermənilər öldürüb, mallarını talan edib, evlərinə od vurub yandırırdılar. Ermənilərin qaçanları gəlib bir böyük kənddə cəm olmuşdular. Həmin kənddə dövlətin divanxanası və bir az qoşunu var idi. Həmin qoşun erməni—müsəlman arasında gedən qırğını dayandırmaq üçün kürdlərə mane oldular. Qafqaz canişininin göstərişi ilə cənab Şeyxülislam həzrətləri katolikos Hayrik ilə gəlib məsciddə və kilsədə dualar və xütbələr oxuyub, xalqa nəsihətlər verdilər. Bununla da iki xalq arasında gedən qırğınları dayandırdılar. Bu əhvalatdan sonra erməni qımdatları başqa şəhər və kəndlərə dağılaraq yerli erməni əhalisini müsəlmanlara qarşı davaya qaldırmaq üçün onlar arasında təbliğat aparmağa başladılar. Uzaqgörən və davaya qoşulmaq istəməyən ermənilər qımdatların bu fitnə-fəsadlarından uzaq olmağa çalışırdılar. Qımdatlar isə belə ermənileri fürsət düşən kimi tutub öldürürdülər. Həmin bu tarixdə, yəni 1905-ci ildə Tehran və onun ətrafında, eləcə də, Xorasanda vəba xəstəliyi yayılmışdı. İki ay davam edən bu xəstəlik nəticəsində hər gün təqribən yüz adam ölürdü.

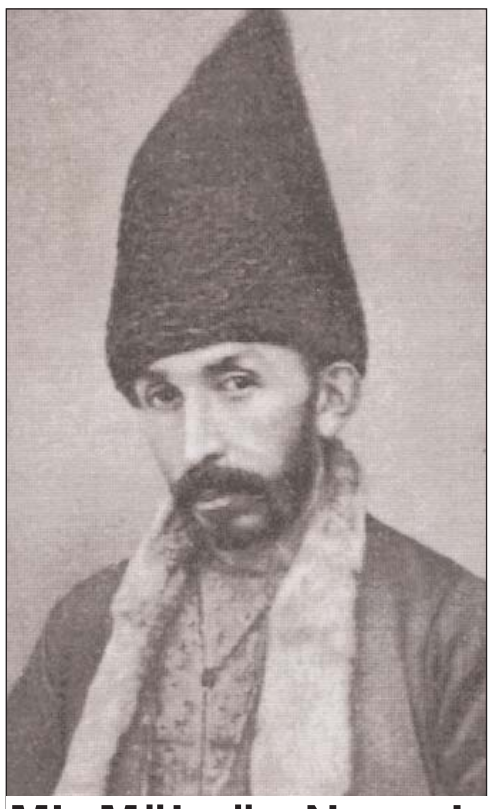

Mir Möhsün Nəvvab

1905-ci İLDƏ NAXÇIVANDA BAŞ VERMİŞ ERMƏNİ—MÜSƏLMAN ƏHVALATI

Elə ki İrəvanın fitnə-fəsad törədən ermənileri Naxçıvana gəldilər, orda vəziyyət gərginləşdi. Naxçıvan ermənileri neçə illərdən bəri tədarük etdikləri vuruş sursatlarını—topları, bombaları, beşaçılan tüfəngləri və s. növbəti qırğın üçün hazırlamağa başladılar. Hərbi sursatları keçidlərdə və gizli mövqelərdə yerləşdirdikdən sonra dükan-bazarları bağlayıb, bütün icma ilə qalxıb mövqelərdə hazırladıqları silahdan qəflətən müsəlmanlar üzərinə gurhagur atəş açmağa başladılar. Əhvalatdan xəbərsiz və dükan-bazarda öz işləri ilə məşğul olan biçarə müsəlmanlar çaş-baş qalıb, bilmədilər nə etsinlər. Kimisi fürsət tapıb dükanı bağladı, kimisi tapa bilməyib, açıq qoyub canını qurtarmaq üçün evlərinə qaçdılar. Yarım saata tüfəngi olan tüfəngini, tapançası olan tapançasını, olmayanlar isə xəncər, külüng, balta, dəhrə və ağac götürüb, ermənilərin müqabilinə gəldilər və onlarla davaya başladılar. Silahsız müsəlmanlar münasib fürsətlərdən istifadə edərək qəflətən erməni silahlılarının üzərinə hücum edib əllərindəki balta, dəhrə, ağacla vurub onları yerə yıxaraq tüfəng və patrondaşlarını əllərindən alıb, üz qoydular davaya. Müsəlmanlara kömək gələnə kimi hər iki tərəfdən ölənlər oldu. Bir para yerlərdən gələn müsəlmanlar nərə çəkərək üz qoydular ermənilərin üstünə. Hər tərəfdə ermənilər böyük tələfatə məruz qaldılar və vəziyyəti belə görüb üz qoydular qaçmağa.

Şəhər ermənileri məğlub olandan sonra müsəlmanlar üz qoydular erməni kəndlərinə. Həmin kəndlərdə ələ düşən ermənileri öldürüb, mal-dövlətini talan və qarət etməklə bərabər evlərinə od vurub yandırdılar. Bu kəndləri darmadağın etdikdən sonra üz qoydular Naxçıvan qəzasındakı Böyük Badamlı kəndinə. Həmin

kəndin bütün ermənileri—gənc və qoca, böyük və kiçik öz külfətləri ilə müsəlmanların qarşısına çıxdılar. Tam ehtiramla kəlmeyi-şəhadəti deyib müsəlmanlığı qəbul etdiklərini bildirdilər. Müsəlmanlar onları çox sevinclə sakitləşdirib, böyük ehtiramla oradan geri qayıtdılar. Bu xəbər hər tərəfə yayıldı. Erməni qəzetləri yazırdı ki, müsəlmanlar bu qədər qətl və qarətlə kifayətlənməyib, ermənileri məcburi şəkildə öz dinlərindən döndərib müsəlman edirlər.

Bu əhvalat dövlətə və divan əhlinə çatan kimi hökm elədilər ki, durmadan İrəvan qubernatoru həmin kəndə getməlidir. İrəvan qubernatoru Əlixanov çoxlu kazak götürüb, qoşunla Badamlı kəndinə gəldi. Əlixanovun görüşünə gəlmiş müsəlman dinini qəbul edən ermənilər onu salamlayarkən Əlixanov onların salamını rədd edərək buyurdu ki, erməni qəzetlərinin yazdığına görə müsəlmanlar sizləri zor və hədə-qorxu ilə öz dininizdən döndərərək, müsəlman ediblər. Əgər həqiqət belədirsə, kazak qoşunu burada qalıb, sizi qorumağa hazırdır. Sizə qarşı heç kəs qüvvə işlədə bilməz. Yeni islam dinini qəbul etmiş ermənilər cavab verdilər ki, bizi heç kəs zor və hədə-qorxu ilə müsəlman etməyib. Əksinə, biz özümüz könüllü olaraq, öz razılığımız və rəğbətimizlə islam dinini qəbul etmişik. Bu cavabı eşidən Əlixanov camaata heç bir söz demədən geri qayıdıb getdi.

1905-ci İL TƏBRİZ ƏHLİNİN ƏHVALATI

Naxçıvanda, İrəvanda və Bakıda baş verən iğtişaşlar zamanı İran təbəələrindən olan müsəlman camaatından da məzlum və şəhid olduğunu eşidən Təbriz əhli buna dözməyib qəzəblənir, bazar-dükanı bağlayıb üz qoyurlar erməni məhəllələrinə tərəf. Onlar yuxarıda göstərilən şəhərlərdə nahaq yerə öldürülmüş müsəlmanların qanının əvəzini çıxmaq üçün ermənilərin üstünə gedirdilər. Əhvalatdan xəbərdar olan ermənilər dəhşətə gələrək böyük-kiçik, övrət-uşaq qapıları bağlayaraq dad-fəryad qoparırlar və əhvalatı Təbriz hakiminə çatdırırlar. O isə ermənileri mühafizə etmək üçün erməni-müsəlman məhəllələrinin arasına qoşun yeridir. Qoşun dəstələri tüfənglərini çəkib atəşə hazır vəziyyətdə dayanırlar. Bununla da Təbriz hakimi ermənilərin öldürülməsinin və evlərinin qarət edilməsinin qarşısını aldı. Bir neçə gün ərzində Təbrizdə sakitlik yaradıldı. Bundan sonra Təbriz hakiminin əmri ilə ermənilərdən bütün silah və sursatın (tüfəng, güllə, tapança və s.) hamısını yığdılar. Təbrizin erməni camaatı teleqraf və məktubla katolikosa və yerli din xadimlərinə müraciət etdilər ki, ermənilər sakit oturub ədavət törətməsinlər. Çünki əks təqdirdə biz burada müsəlman əhli tərəfindən qətlə yetirilə bilərik.

XORASAN ƏHVALATI

Ə L A V Ə: Yenə bu tarixdə etibarsızlığı və nahaq yerə qan tökməyi və müsəlmanlara qarşı qəddarlığı ilə

hamıya yaxşı məlum olan erməni tayfası bir para müsəlman əhlini guya ermənilərin özündən qorumaq və mühafizə etmək üçün onları şirin dilə tutub öz evlərində sığınacaq verirlər. Sonra isə onları qətlə yetirib, bədən üzvlərini kəsmiş, başlarına nal və mismar çaldıqları müsəlmanlara məlum olmuşdur. O cümlədən, Xorasan əhli də bu əhvalatdan xəbərdar olan kimi qəzəblənib, həmin saat töküldülər erməni dükanlarının üstünə. Nə qədər mal və əşyaları var idi talan və tarac etdikdən sonra özlərini də qətlə yetirmək istəyərkən bir para divan əhli tez bunun qarşısını alaraq ermənilərin qətlə yetirilməsinə imkan vermədilər.

Ə L A V Ə: 1905-ci ildə Tiflis şəhərində Qafqaz namestniki (canişini) öz övrəti ilə faytona minib küçələrin birindən keçdiyi zaman çoxdan fürsət axtaran erməni qımdatlarından 4 nəfər həmin faytonun üzərinə hücum çəkərək xəncər ilə namestniki bir neçə yerindən yaralayıb qaçdılar. Canişinin yanında olan kazak ermənininin birini öldürdü, o biriləri isə qaçıb gizləndilər.

Ə L A V Ə: Yenə bu tarixdə divana qulluq edən bir ləzgi müsəlmanını rus xəzinəsinin qabağında ermənilər tapança ilə vurub öldürdülər. Əhvalatdan xəbərdar olan Şuşa qalasının müsəlmanları böyük bir icma ilə gedib həmin ləzginin cəsədini tabuta qoyub böyük məscidin həyətinə gətirirlər. Qüsl verdikdən sonra isə aparıb qəbiristanlıqda dəfn edirlər. Müsəlmanların qəzəbindən ehtiyat edən ermənilər acizanə surətdə müsəlmanlardan üzrxahlıq etdilər ki, həmin ləzgini rus bilib öldürüblər. Ona görə qatilin bağışlanmasını xahiş etdilər.

Ə L A V Ə: Yenə bu tarixdə Şuşa qalasında erməni cəmaatı rus tayfasından bir böyük vəzifəli şəxsi tapança ilə öldürdülər. Həmin bu rus ilk dəfə Qalaya gələndə kasıb olduğundan bir manata belə möhtac imiş. Amma ölendən sonra onun evindən külli miqdarda nəqd pul və əşya çıxmışdır. Buradan aydın oldu ki, o, dövlətə xəyanət edib erməni və müsəlmanlardan rüşvət almışdı.

Xülasə, erməni tayfası bu qəbil şəxslərdən Qalada və kəndlərdə çox öldürürdülər. Bütün bunlara baxmayaraq, müsəlmanlar onlara (ermənilərə) mehribanlıq və hörmət göstərirdilər. Belə ki, bu tarixdə Şahnəzərovlar nəslindən Qriqor ağa adlı birisi vəfat etmişdi.

Müsəlmanların əyan və əşrafları toplaşıb onun dəfn mərasimində iştirak etdilər. Qriqor ağanı tabuta qoyub müsəlmanlar öz qayda-qanunları ilə çiyinlərinə alaraq qəbiristanlığa aparıb dəfn etdilər. Onun özü və ata babaları (Bəhram bəy, Cəmşid bəy və Məlik Şahnəzər) müsəlmanlara çox böyük rəğbət bəslədiklərinə görə Qalanın müsəlman camaatı bir neçə gün yas mərasimində iştirak etdilər. Hətta Cəmşid bəyin bir bacısı Hurizad xanım mərhum İbrahim xanın arvadı idi. Bu xanımın övladı olmadığına görə böyük məscidin həyətində otaqlar tikdirərək vəqf etdirdiyi otaqlar indi də qalmaqdadır. Cəmşid bəyin özü Rəhim bəyə vəsiyyət etmişdi ki, ölendə məni erməni qəbiristanlığında dəfn etməsinlər. Cəmşid bəy ölendə Rəhim bəy Şuşada olmadığından ermənilər onu aparıb öz qəbiristanlıqlarında dəfn etmişdilər. Rəhim bəy gələndən sonra dərhal Cəmşid bəyin tabutunu erməni qəbiristanlığından çıxarıb kənar yerdə dəfn etdilər.

Ardı var

Səhifəni hazırladı: Tahir Süleyman

Navê PDK û YNK bi şaşî ketiye di lîsteya rewşa Amerîkayê de

Neçûna Mesûd Barzanî serokê Kurdistanê di mediya cîhanî, erebî û kurdî de gelek deng veda û neçûna serok Barzanî bo Amerîkayê di dest-

pêkê de bi awayên cuda hat şirovekirin.

Koşka Spî bi fermî serokê Kurdistanê vexwandibû ku serdana Amerîkayuê bike û digel serokê Amerîkayê Barak Obama û mezine berpirsên îdareya Koşka Sipî li ser minaqeşekirina rewşa deverê bicive û îdareya Qesra Sipî hemû amadakariyê wê serdan û wan civînan kiribûn, lê serok Barzanî serdna Waşmgtonê nekir, çima? Berî seroka Brzanî serdana Amerîkayê bike, di mediyay Amerîkayê de hat eşker ekirin ku, Partiya Demokrata Kurdistanê û Yekêtiya Niştimaniya Kurdistanê di lîsteya reşa Amerîkayê dene, û ev yek bo sebeb Barzanî serdana Amerîkayê neke. Li dor vê meselê Ed Ros serokê komîteya karûbarên derve li Kongirêsa Amerîkayê ji Kurdistan TV re dibêje ku, hebûna Partiya Demokrata Kurdistanê û Yekêtiya Niştimaniya Kurdistanê di lîsteya rewşa Amerîkayê de şaş e û "bi baweriya min navê PDK û YNK bi şaşî ketiye di lîsteya rewş de." Ros dibêje ku, ew her partî bi salane emin û îstîqrar deverê diparêzin û "pêwîste em wê biryara ne adil di ber çavan re derbas bikin û navê PDK û YNK ji lîsteya reş derxînin, hebûna navê wan di vê lîsteyê de dê têkeliyên me digel kurdan xerab bike." Bret Mekgwêrk cîgirê wezîrê derve yê Amerîkayê bo karûbarên Îran û Îraqê di daxuyaniyekê ji Kurdistan TV re diblje ku, PDK û YNK nizîktirîn dostên mene di deverê de û bi dehan salaye ev dostanê he r heye. Mekgwêrk dibêje ku, ew biryar biryareke ne adil e û divê ev pirs bê çareser kirin û navê wan ji lîsteya rewş bê derxistin.

Amerîka piştgiriyê li hinartina nefta Kurdistanê dike

Hikûmeta Amerîkayê piştgiriyê li hinartina nefta herêma Kurdistanê bi rêya Tirkiyeyê bo

bazarên cîhanê dike û Tirkiye û Amerîkayê peywendiyeke mokim di warê aborî de heye. Ernest Monîz berprisê karûberên enerjiyê li hikûmeta Amerîkayê di hevûeyvîneke xwe de digel malpera NewsAZ dibêje ku, Amerîka dixwaze nefta Îraqê bigehe bazarên cîhanê, evca ew neft çi li başûrê Îraqê yan jî herêma Kurdistanê be û ji bo Amerîkayê feriq nake. Ernest ku şareza û pisporê warê enerjiyê ye û li Amerîkayê navdar e, di hevpeyvîna xwe de dibêje ku, Amerîka û Tirkiyeyê têkeliyên bihêz hene û ew têkelî dê her wisa xurt û saxlem bimînin û herêma Kurdistanê jî têkeliyên bihêz yên aborî digel Tirkiyeyê hene û niha her du alî di nava danûstanbdinan dene ku, nefta herêma Kurdistanê bi rêya Tirkiyeyê bigehe bazarên cîhanê û nisbeke mezin a nefta herêma Kurdistanê li Benderê Ceyhan embar kiriye.

Kurdên Washingtonê piştgiriya hengava Barzanî dikin

Çalakvanên Kurdên li Washingtonê serdan nekirina Serokê Herêma Kurdistanê ya Amerîka bi hengavekî rast û rewa dizanin. Çalak-

vanên Kurdên li Washingtonê serdan nekirina Serokê Herêma Kurdistanê ya Amerîka bi hengavekî rast û rewa dizanin Çalakvanên Kurdên li Washingtonê serdan nekirina birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê ya Amerîkayê bi gaveke rast û rewa û siyaseteke neteweyî wesif dikin.

Serokê Kurdistanê vegeriya welat

Piştî geştekî ji bo Ewrupa û serdana her yek ji welatên Awusturya (Nemsa), Belçîka û Elmanya û her wiha beşdarîkirina Korbenda Aboriya Cîhanî li Davosa Swîsre, îro şemî 08/02/2014 birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê vegeriya Herêma Kurdistanê. Piştî geştekî ji bo Ewrupa û serdana her yek ji welatên Awusturya (Nemsa), Belçîka û Elmanya û her wiha beşdarîkirina Korbenda Aboriya Cîhanî li Davosa Swîsre, îro şemî 08/02/2014 birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê vegeriya Herêma Kurdistanê.

Serokwezîr pêşwaziya sefîrê Brîtanya kir

Li Hewlêrê Serokwezîrê Kurdistanê pêşwaziya her balyozê Berîtaniyayê yê li Bexdayê kir.

Di hevdîtinê de her du alî behsa rewşa siyasî û ewlekarî ya Îraqê bi giştî û ya Parêzgeha Enbarê bi taybetî kirin.

Balyozê Berîtaniyayê ji ber hevkarîkirina xelkê Parêzgeha Enbarê ku jiber rewşa ewlekarî ji cihê xwe bûne spasiya hikûmeta Kurdistanê kir. Ji aliyê xwe ve Serokwezîrê Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî eşkere kir ku pirsa terorê pirseke girîng û metirsîdare lewre dibe tevahî aliyan ji bo şerê dijî terorê hevkariya hev bikin û Kurdistan jî amadeye di vê warî de hevkariyên pêwîst pêşkêş bike. Di berdewamiya hevdîtina han de her

du alî behsa kêşeyên heyî yên di navbera Bexda û Hewlêrê de û herwiha giftûgoyên heyî yên di navbera her du aliyan de bo çareser kirina wan kêşeyan kirin û Serokwezîrê Kurdistanê eşkere kir ku em dixwazên tevahiya kêşeyên heyî di çarçoweya destûra bingehîn ya Îraqê û bi rêya diyalogê werin çareserkirin.

Di dawiya hevdîtinê de behsa peywendiyên navbera Kurdistan û Berîtaniyayê de hate kirin û her du alî tekez li ser bihêztir kirin û berfiretir kirina peywendiyên han kirin.

Serokê PKK li ser vîdyoyên xwe çi got?

AVESTA KURD / Şanda BDP-HDP'ê di daxuyaniya xwe ya piştî hevdîtina bi Serokê PKK Abdullah Ocalan re pêkanî de da diyar kirin ku, Ocalan gotiye;

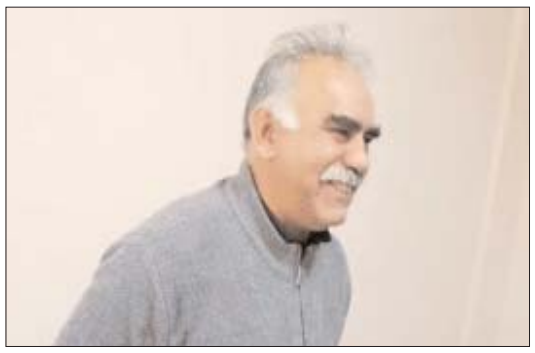

"dîmenên vîdeoyê yên ku di rojên dawî de hatine weşandin bi armanca xelaskirina pêvajoya çareserî yan jî bê îtibarkirin weke pilanekî veşartî hatine montajkirin."

Daxuyaniya ku heyeta BDP-HDP'ê di derbarê hevdîtinê de kirîn de wiha ye:

"Di destpêkê de dîmenên vîdeoyan yên di wan rojên dawî de hatine weşandin ji bo bidawîkirina pêvajoyê yan jî ji bo bêîtîbarkirinê wek parçeyeke ji plana veşartî û bi dizî hatine montajkirin. Tu rastiya van dîmenên ku ji hevokên hatine qutkirin, car caran jî hevokên qet tune ne, anîne gel hev û çêkirine nîn e. Yên ev kirine, hêmanên navendên operasyona emperyalîst ên destên wan herî bixwîn û di nav wan karan de hatine xebitandin û avêtine rexekî ne. Di vir de di rastiyê de hedef astengkirina aştî û tifaqa Kurd-Tirk û gelên din e. kesên ev montaj çêkirine, weşandin e û di aliyê siyasî de diparêzin ev kes in ku hebûna xwe bi şerê Kurdan û mekanîka darbekar a vî şerî ve girêdane. Nêzîkatiya min a esasî ya di vê mijarê de bi awayekî herî aşkera di parêznameyên min de heye. Û ji destpêkê ve bi heman awayî ye. Bi ketina 16'emîn sala komploya navneteweyî re komplo di asteke mezin de hatiye ronîkirin û bi gelek aliyên xwe ve tedbîrên wê jî hatine girtin. Pêvajoya Îmrali ev komploya navneteweyî teşhîr û mehkûm kiriye, ji bo aştiya mayînde ya gelên me firsendeke girîng afirandiye. Di rastiyê de jî êrîşa hêzên komploger a li hember pêvajoya Îmrali tam jî ji ber vê ye. Pêvajoya ku em hatinê, nêzîkatiya tenê ji bo ewlehiya xwe û pakêtên yekalî provokatorî ye. Ya pêwîst demokratîkbûna ku bi garantiya peymana civakî bi rê ve biçe.

Hikûmet bi hinceta hilbijartinan dikeve rewşeke ji ciddiyeta pirsgirêkê dûr. Eger vê helwesta xwe bilez neguhere wê berpirsiyarê herî sereke yê qedandina pêvajoyê be. Ji ber vê divê bilez heyetên muzakereyê bên avakirin û huqûqê peymana demokratîk esas bê girtin. Di destpêkê de ji gelê me yê di serî de li Ewropa û li çar aliyê cîhanê belav bûye, lê nasnameya xwe ya demokratîk a neteweyî parastiye, ji xebatkarên me yên medyayê, jin û girtiyên nexweş re, ji tevayî rêhevalên me yên di girtîgehan de û tevayî kadroyên me re silavên xwe yên taybet dişînim. Ez bang li gelên me dikim da ku bilez li derdora siyaseta me ya demokratîk û aştiyane kom bibin." anf

Hêzên Kurdistanê di amadebeşîyê de ne

Bi mebesta rêgirtinê li hatina endam û çekdarên Dewleta Îslamî ya İraq û Şamê (DAÎŞ), ji bo her egerekê polîs, asayîş û pêşmergeyên Herêma Kurdistanê ketin amadebaşiyê.

Di vê derbarê de Rêveberê Giştî yê Polîsên Herêma Kurdistanê Komîser Ebdulla Mihemed Xeylanî agahî dan radyoya Navxwe û got: ''Bi hevahengiya ligel hêzên asayîşê û pêşmergeyên Kurdistanê, amadebaşî hatiye kirin ji bo her egerekê ku rûbirûyê Herêma Kurdistanê bibe.'' Xeylanî da zanîn ku ji xeynî metirsiya DAÎŞ'ê bo ser Herêma Kurdistanê, ji bo her kiryareke din jî amadebaşî hatiye kirin ku li Kurdistanhe biqewime.

Berî niha Sekreterê Giştî yê Wezareta Pêşmerge Cebar Yawer ragehandibû ku Hêza Pêşmergeyên Kurdistanê amade ye rûbirûyê çekdarên DAHÎŞ'ê bibe û nehêle endamên wê grubê bikevin nav axa Herêma Kurdistanê.

100 hezar Îranî li Herêma Kurdistanê dijîn

Li gor daxuyaniyeke parêzgeha Silêmanî Behroz Mihemed Saleh li civînek de li gel Birêveberê Karubarê Îraniyên Derve li Wezareta Derveya Komara Îslamiya Îranê ragihandiye ku bazirganên li Iraqê, zêdetir li xalê sînoriyên Herêma Kurdistanê ya li gel Komara Îslamiya Îranê dibestin.

Li gor daxuyaniyeke parêzgeha Silêmanî Behroz Mihemed Saleh li civînek de li gel Birêveberê Karubarê Îraniyên Derve li Wezareta Derveya Komara Îslamiya Îranê ragihandiye ku bazirganên li Iraqê, zêdetir li xalê sînoriyên Herêma Kurdistanê ya li gel Komara Îslamiya Îranê dibestin. Li civînê de her dû alî guftûgoyê di derbarê geşkirina peywendiyan de kirin

û her dû alî li ser çareserkirina hinek kêşeyên hemwelatiyên Îranî li Herêma Kurdistanê rawestiyan.

Birêveberê Karubarê Îraniyên derve li Wezareta Derveya Komara Îslamiya Îranê ragihandiye ji bilî danustandinên berfirehên bazirganî nêzîkî 100 hezar hemwelatiyên Îranî li Herêma Kurdistanê da hene yan hatin û çûna Herêma Kurdistanê dikin û li avadankirina Herêma Kurdistanê de dikarin sud ji wan wergirin.

Heman demî de Parêzgerê Silêmanî ragihandiye rêkkeftina hevdû têgihiştina li navbera parêzgeh û hevsînorên ku li gel Îranê ku îmza kirine, bandoreke mezin li ser derbazgehên sînorî geşbûnê pêkaniye.

Dîyarbekir:Zaningeha S.Eyubî beşê zimanê Kurdî vedike

Zanîngeha Selahaddin Eyubî li Diyarbekir hatiye vekirin û dê cara yekem sala 214ê xwendevanan bigre.

Rektorê zanêngeha Selahaddin Eyubî Prof.Dr. Ekrem Dogan di xûyaniyekî di derbarê zaningehê de belav kir. Dogan da xuyakirin ku ewê bi zimanê Kurdî bi zaravayên Kurmancî, Soranî û Dimilî jî xwendinê bikin û wê beşe zimanê Kurdî de hersê zaravyên Kurdî hebin. Dogan da diyarkirin ku dê pêwendiyên wan zanîngehên Kurdistana Başûr re jî hebin. Herweha dê destê yekem berê xwe bidin zanîngehên Kurdistana Başûr û di peywendiyek xort pêkbînin.

Standard Chartered Banka Brîtanî li Hewlêrê tê vekirin

Li bajrê Hewlêrê, Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê Kurdistanê pêşwazî li Saymon Kolîz sefîrê brîtaniyayê yê Îraqê û şandeya pê re kir.

Di civînekê de rewşa emnî ya Îraqê bi giştî û ewşa emnî li wîlayeta Enbarê li rojavayê Kurdistanê bi tyabetî hat minaqeşe kirin û sefîrê Brîtaniyayê sipasiya hikûmeta herêma Kurdistanê kir ku, ew penaberên ji ber rewşa aloza emnî ji bajarên Romadî û Feluce ber bi herêma Kurdistanê ve reviyane hewanidne.

Serokwezîrê Kurdistanî got ku, hikûmeta herêma Kurdistanê ji bona berhingarbûna terorê, piştgiriyê li Îraqê dike, lê di heman demê de jî divê hikûmeta Îraqê daxwazên adil

yên xelkê wîlayeta Enbarê bi cî bike.

Pirsên hilawîstiyên navbera Hewlêr û Bexdayê; pirsa budce, neftê, pêşmerge û madeya 140ê û danûstandinê navbera Hewlêr û Bexdayê ji bona çareserkirina wan pirsan, di civînê de hatin gotûbêj kirin. Di vê çarçoveyê de serokawezîrê Kurdistanê got ku, hikûmeta herêma Kurdistanê bi wî yekê re ku, hemû pirsgirêk bi rêya diyalog û lihevtêgihioştinê û li gor destûra bingehîn a Îraqê bên açareser kirin.

Sefîrê Brîtaniyayê yê Îraqê tekîd li ser xurtkirina têkeliyên navbera herêma Kurdistan û Brîtaniyayê, bi tyabetî têkeliyên di warê aborî de, kir û got ku, ji bona lîkarîkirina herêma Kurdistanê di warê bankayê de, di van nêzîkande, ango roja 3ê adara îsal, liqa bankaya Standard Chartered Bank a brîtaniyayî li Hewlêrê tê vekirin.

Barzanî beşdarî Olimpiyadên Sochi dibe

AVESTA KURD - Serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî di rojên bêde wê serdana Rusya bike û

biçe beşdarî olimpiyadên zivistanê yên sala 2014 de bike ku duh li bajarê Sochi yê Rûsya dest pê kirin. Barzanî wê ligel serokên cîhanê û rayedarên Rûs hevdîtinên cuda pêk bîne.

Teqînek li ber mala rêveberê TEV-DEM çêbû

Îro bombeyek li ber mala endamê desteya rêveber a Tevgera Civaka

Demokratîk (TEV-DEM) Ebdilkerîm Omer li bajarê Qamişlo yê Rojavayê Kurdistanê teqiya û di encam de kesek bi giranî birîndar bû.

Peyamnêrê Tora Medyayî ya Rûdawê li Qamişlo ragihand ku teqîn îro sibehê saet 8.40 bi dema Qamişlo, li ber mala endamê desteya rêveber a TEV-DEMê Ebdilkerîm Omer li çerxerêya Mesarif li taxa Kornîş pêk hat.

Teqîn di rêya bombeyekê re pêk hat ku nêzîkî 7 mitiran dûrî mala Omer hatibû danîn. Ew bombe di dema ku Omer û hevjîna xwe ji malê derdiketin teqiya, lê ew birîndar nebûn û bi tenê ziyan gihişte otombêla wan.

Peyamnêrê Rûdawê aşkere kir ku di dema teqînê de otombêlek ji curê Scoda di ber mala Omer re derbas dibû û şofêrê wê bi giranî birîndar bû. Ew niha li nexweşaneyeke bajarê Qamişlo tê dermankirin. Di 30ê tîrmeha 2013an û li heman taxa Kornîş a Qamişlo endamê desteya rêvevber a TEV-DEMê Îsa Hiso di encama teqîna bombeyeke ku di nav otombêla wî de hatibû danîn jiyana xwe ji dest da. Piştî mirina Îsa Hiso, Ebdilkerîm Omer li şûna Hiso wek endamê rêveberiya têkiliyên dîplomasî ya TEV-DEMê hat diyarkirin. (Rûdaw)

Ahmed Turk: Pêwîste Kurd xwedî li Xweseriya Rojavayê Kurdistanê derkevin

Ahmet Turk di hevpeyîvîneke xwe de, ji kurdan xwest xwedî li vê rêveberiyê derkevin û ev

hişyarî kir: “Ereb û tirk û faris dikarin li hemberî serkeftina kurdan astengiyan derxin. Divê kurd neyên van dek û dolaban”. Amed – Parlamenterê Serbixwe yê Mêrdînê û Namzetê BDP’ê yê Şaredariya Bajarê Mezin ê Mêrdînê Ahmet Turk, piştgirî da îlankirina rêveberên kanton ên li Rojavayê Kurdistanê. Ahmet Turk, ji kurdan xwest xwedî li vê rêveberiyê derkevin û ev hişyarî kir: “Ereb û tirk û faris dikarin li hemberî serkeftina kurdan astengiyan derxin. Divê kurd neyên van dek û dolaban”. Siyasetmedarê kurd Ahmet Turk, civîna Cenev-2 jî rexne kir û daz anîn li Cenevreyê ji bilî kurdan herkes heye

Li salek de 1035 proje li Hewlêrê pêkhatine

Newzad Hadî Parêzgerê Hewlêrê li daxuyaniyeke rojnamevaniyê da ragihand ku li sala 2013 li ser budçeya pêşxistina parêzgehê zêdetirê yek trilyon dînar ji bo 1035 proje li parêzgeha Hewlêrê hatiye xerc kirin ku ew hemû proje bi rêjeya % 65 çûne warê pêkanînê. Newzad Hadî Parêzgerê Hewlêrê li daxuyaniyeke rojnamevaniyê da ragihand ku li sala 2013 li ser budçeya pêşxistina parêzgehê zêdetirê yek trilyon dînar ji bo 1035 proje li parêzgeha Hewlêrê hatiye xerc kirin ku ew hemû proje bi rêjeya % 65 çûne warê pêkanînê. Parêzgerê Hewlêrê wê yekê dûpatkir ev proje bandoreke mezin li ser çareserkirina gelek giriftên taybet bi nîştecîhbûnê û avê xwarinê û qerebalixiya nav bajar û girîngîdana bi kertên tendirustî û perwerde ku li gel berfirehbûna bajar de dibe û encamdana van projeyan jî gelek pêwîstin.

Li Hewlêrê Fabrikaya Helîkopterê tê vekirin

Xortekî Hewlêrî ku berê mijulî çêkirina Helîkopterê bû niha jî hewl dide kargehek ji bo çêkirina Helîkopterê veke. Xortekî Hewlêrî ku berê mijulî çêkirina Helîkopterê bû niha jî hewl dide kargehek ji bo çêkirina Helîkopterê veke. Mîqdad Teha Mihemed dahêner û firokevan zelal kir ku ew Helîkoptera ku niha çêkirine çaremîn Helikoptere, ji ber ku sê dane berî ku çêbikin raya wan ji heykel û awayê wê nebuye ji bo wê yekê guherandine û niha jî hizra ewe dikin kargeheke Helîkopterê vekin. Mîqdad Teha got: Eger bi fermî dest bi çêkirina Helikopterê bikin, wê demê dikarîn gelek bi zû çêbikîn, ji ber ku niha me ezmûnekî baş li ser heye.

Her xêliyek bi 50 Dolarî ye

AVESTA KURD / Li herêma Kurdistanê di kampên ku penaberên sûriyê de dimînin zewac her ku diçe zêde dibe. Ji ber vê jî di kampan de

ji bo keçan dikanên xêliyan hatin vekirin. Penaberên sûriyê yên ku ji ber şer û pevçûnan ji welatê xwe reviyan û xwe sipartin Herêma Kurdistanê jiyana xwe di kampan de didomîn. Di wan kampan de keç û xortên ku dil dikin hev bi zor û zehmetî be jî dizewicin û ji xwe re dibin xwedî malbat. Ji ber ku di konbajaran zewac zêde bû, ji bo keçan dikanên xêliyan hatin vekirin. Di konbajaran de ji ber ku dewet zêde bûn, sûriyeyiyên ku li herêmê ne jî di kampan de ji bo hemwelatiyên xwe dikanên xêliyan vekirin. Xêliyek bi 50 dolarî tê kirêkirin û piştî dewetê jî teslimî xwediyê dikanê tê kirin. Niha li qampa Kevirgosikê dikanek, li qampa Deraşekranê jî 2 dikanên xêliyan hatine vekirin. Ji bilî xêliyê hemû lazmatiyên bûkan di van dikanan de hene û heba xêliyê jî bi 50 dolarî tê kirêkirin û ji bo kirînê jî ev biha li gor model û kalîteyê diguhere. (AA)

Û Gazprom li Kurdistanê ye

Li gor nûçeyeke Dengê Rusya Vadim Yakovlev Cîgirê Birêveberê Giştî yê kompanya Gazproma Rusya da zanîn ku îsal li Başûrê Kurdistanê li herêma Germiyan bernameya karê xwe eşkere dikin. Her wiha da zanîn ku kompanya wan amadeye xebata xwe eşkere bikin lê belê ji bo vê yekê li benda pejirandina Hikûmeta Herêma Kurdistanê ne. Li gor nûçeyeke Dengê Rusya Vadim Yakovlev Cîgirê Birêveberê Giştî yê kompanya Gazproma Rusya da zanîn ku îsal li Başûrê Kurdistanê li herêma Germiyan bernameya karê xwe eşkere dikin. Her wiha da zanîn ku kompanya wan amadeye xebata xwe eşkere bikin lê belê ji bo vê yekê li benda pejirandina Hikûmeta Herêma Kurdistanê ne. Kompanya dide zanîn ku di destpêkê de dê ew bi rêya seyareyên barhilgir neftê veguhezin û li salên 2020-2021 an de Gazprom bi niyaze Kurdistanê de salane 10 milyon ton neftê derbixe. Her wiha ji bilî devera Germiyan hinek herêmên din de jî xebatên Gazprom didome. Her wiha Yakovlev li ser pirseke ku gelo Bexda nikare astengiyê li ser nefta Kurdistanê derbixe got: Heta niha yek gilî û gazindeke fermî di derbarê nefta Kurdistanê de negihiştiye destên me û her du alî jî li vî derbarî de gelek hestiyarin.

Kompanya Gazprom li Herêma Germiyan de xwediyê sedî 40 pare, her wiha li Kanada jî WesternZagros heman parî werdigre û sedî 20 jî para Hikûmeta Kurdistanê ye.

Rojnameya UPI: Bexda nikare xwe li hember Hewlêr û Enqerê derbikeve

Hewlêr (Rûdaw) – Rojnameya amerîkî ya bi navê United Press International (UPI), ragihand, hinartina petrola Herêma Kurdistanê bo bazarên derve û cîhanî dilgiraniyên Bexdayê zêde dikin lê hikûmeta Iraqê ji ber ku mijûlî arîşeyên parêzgeha Enbarê ye, vê gavê nikare li hember Herêma Kurdistanê û Tirkiyê bisekine. Rojnameya UPI di raportekî de behsa hinartina petrola Herêma Kurdistanê bo Tikriyê û bazarên cîhanê û nakokiyên navbera Bexda û Hewlêr-Enqerê dike û dinivîse, ligel ku Bexdayê hişyarî daye lê dîsa nefta Kurdistanê bi rêya boriyên ku bixwe kişandine, bo derve tê hinartin ev jî bûye sedema aloztirbûna nakokiyên navbera Hewlêr û Bexdayê. Li gorî raportê, di vê demê de ku serokwezîrê Iraqê Nûrî Malikî xwe amade dike da bo cara sêyemîn bibe serokwezîrê Iraqê her wiha ketiye nav şerê komên çekdar ên girêdayî El Qaîdê, nikare di şerê ku li ser hinartina petrola Herêma Kurdistanê de derketiye, bi ser bikeve çimkî bi vê rewşa xwe ne dikare li hember Kurdistanê bisekine ne jî li hember Tirkiyê, ji ber ku Tirkiye di vî warî de hevpeymanê Kurdistanê ye.

Li gorî wê rojnameya amerîkî, hinartina petrolê dibe sedema çêbûna aboriyek serbixwe ya kurdan û ew jî dê bibe zemîna ragihandina serxwebûna her sê parêzgehên ku di bin kontrola Hikûmeta Herêma Kurdistanê de ye. Li gorî raporta rojnameya UPI, tirsa mezin a Bexdayê ji wê ye ku deverên başûr ên Iraqê jî ku nêzîkî 2/3 petrola Iraqê li wan deveran tê derxistin, mîna kurdan daxwaza xweseriyê bikin.

Di beşek din a raporta rojnameyê de hatiye gotin ku rêkeftinên ku navbera Kurdistan û Tirkiyê hatine îmzekirin heta astekî dibin sedema dûrketina Iraq û Tirkiyê. Serokwezîrê Tirkiyê Receb Tayîb Erdogan, dixwaze welatê xwe ji welatekî hejar bike welatekî dewlemend û stratejîk di warê enerjiyê de li herêmê, ji ber wê jî dixwaze pirsa kurd

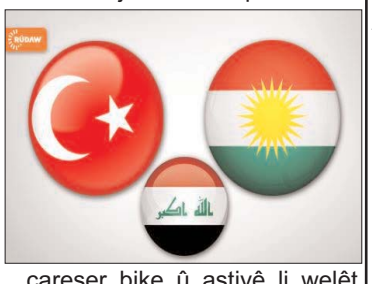

çareser bike û aştiyê li welêt dabîn bike.

Li gorî rojnameyê, ev bernameya Tiriyê bûye sedema wê ku Bexda li hember Enqerê bêbawer be lê dibe ku Malikî û hevpeymanên wî bi taybet Îran ku her dem li dijî serxwebûna Kurdistanê bûye, li pêşiya pêşketina Kurdistanê astengiyan derbixin.

Kurdekî ji Swêrekê li Sûriyê hat ekuştin

AVESTA KURD - Heta niha gelek welatiyên li Sûriyê di nava grûpên Îslamî yên tundrew de li Sûriyê hatine kuştin. Vê dawiyê ji Swêrekê ku bajarekî Kurdistana bakur e, Kurdek tevlî grûpa DAIŞ bû û di şer de hate kuştin. Navê wî Hakan Durdu, bi jine û û zarokek wî heye.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Aa

av

Ev çîye? Ev ave.
Bu nədir? Bu sudur.
Что это? Это вода.
What is it? It is water.

diran

Ev çîye? Ev dirane.
Bu nədir? Bu dişdir.
Что это? Это зуб.
What is it? It is a tooth.

agir

Ev çîye? Ev agire.
Bu nədir? Bu oddur.
Что это? Это огонь..
What is it? It is fire.

mar

Ev çîye? Ev mare.
Bu nədir? Bu ilandır.
Что это? Это змея..
What is it? It is a snake.

Bb

bizin

Ev çîye? Ev bizine.
Bu nədir? Bu keçidir.
Что это? Это коза.
What is it? It is goat.

balon

Ev çîye? Ev balone.
Bu nədir? Bu şardır.
Что это? Это шар.
What is it? It is a balon.

bacan

Ev çîye? Ev bacane.
Bu nədir?Bu pomidordur.
Что это? Это помидор.
What is it? It is a tomato.

otomobil

Ev çîye? Ev otomobîle.
Bu nədir? Bu maşındır.
Что это? Это машина.
What is it? It is a car.

Cc

taC

Ev çîye? Ev taCe.
Bu nədir? Bu tacdır.
Что это? Это корона.
What is it? It is a crown.

canî

Ev çîye? Ev Canîe.
Бу нядир? Бу дайдыр.
Что это? Это жеребенок.
What is it? It is a horse.

cûcik

Ev çîye# Ev Cûcike.
Bu nədir? Bu cücədir.
Что это? Это цыплёнок.
What is it? It is a chiken.

fincan

Ev çîye# Ev fincane.
Bu nədir? Bu fincandır.
Что это? Это чашка.
What is it? It is a cup.

Çç

çav

Ev çîye? Ev çave.
Bu nədir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is an eye.

çêlek

Ev çîye? Ev çêleke.
Bu nədir? Bu inəkdir.
Что это? Это корова.
What is it? It is cow.

çaynîk

Ev çîye? Ev çaynîke.
Bu nədir?Bu çaynikdır.
Что это? Это чайник.
What is it? It is a teapol.

çakûç

Ev çîye? Ev çakûçe.
Bu nədir? Bu çəkicdir.
Что это? Это молоток.
What is it? It is hammer.

Dd

defter

Ev çîye? Ev deftere.
Bu nədir? Bu dəftərdir.
Что это? Это тетрадь.
What is it? It is a copybook.

dar

Ev çîye? Ev dare.
Bu nədir? Bu ağacdır.
Что это? Это дерево.
What is it? It is a tree.

dest

Ev çîye? Ev deste.
Bu nədir? Bu əldir.
Что это? Это ладонь.
What is it? It is a hand.

dil

Ev çîye? Ev dile.
Bu nədir? Bu ürəkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

Ee

belg

Ev çîye? Ev belge.
Bu nədir? Bu yarpaqdır.
Что это? Это лист.
What is it? It is a leaf.

elok

Ev çîye? Ev elokc.
Bu nədir? Bu hindusqadır.
Что это? Это индюк.
What is it? It is a turkey.

ker

Ev çîye? Ev kere.
Bu nədir? Bu ulaqdır.
Что это? Это осёл.
What is it? It is a donkey.

zebeş

Ev çîye? Ev zebeşe.
Bu nədir? Bu qarpızdır.
Что это? Это арбуз..
What is it? It is a water melon.

Êê

êleg

Ev çîye? Ev êlege.
Bu nədir? Bu jiletdir.
Что это? Это жилет.
What is it? It is a jumper.

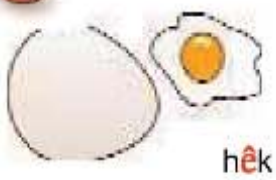

hêk

Ev çîye? Ev hêke.
Bu nədir?Bu yumurtadır.
Что это? Это яйцо.
What is it? It is an egg.

pê

Ev çîye? Ev pêye.
Bu nədir? Bu ayaqdır
Что это? Это пятка.
What is it? It is a heel.

kêr

Ev çîye? Ev kêre.
Bu nədir? Bu bıçaqdır.
Что это? Это нож.
What is it? It is a knife.

Ff

fîl

Ev çîye? Ev file.
Bu nədir? Bu fildir.
Что это? Это слон.
What is it? It is an elefoant.

firok

Ev çîye? Ev firoke.
Bu nədir ?Bu təyyarədir.
Что это? Это самолёт.
What is it? It is a plane.

fînd

Ev çîye? Ev finde.
Bu nədir? Bu şamdır.
Что это? Это свеча.
What is it? It is a candle.

zerafe

Ev çîye? Ev zerafeye.
Bu nədir? Bu zürafədir.
Что это? Это жираф.
What is it? It is a giraffe.

Gg

gizêr

Ev çîye? Ev gizêre.
Bu nədir? Bu kökdür.
Что это? Это морковь
What is it? It is a carot.

gêzî

Ev çîye? Ev gêzîye.
Bu nədir? Bu süpürgədir.
Что это? Это веник.
What is it? It is a braom.

gore

Ev çîye? Ev goreye.
Bu nədir? Bu corabdır.
Что это? Это носки.
What is it? It is a stocking.

guh

Ev çîye? Ev guhe.
Bu nədir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухао..
What is it? It is an ear.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Hh

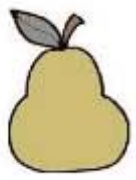

hirmê

Ev çîye? Ev hirmêye.
Bu nədir? Bu armuddur.
Что это? Это груша.
What is it? It is a pear.

hirç

Ev çîye? Ev hirçe.
Bu nədir? Bu ayıdır.
Что это? Это медведь.
What is it? It is a bear.

hesp

Ev çîye? Ev hespe.
Bu nədir? Bu atdır.
Что это? Это лошадь.
What is it? It is a a hourse.

hêştir

Ev çîye? Ev hêştire.
Bu nədir? Bu dəvədir.
Что это? Это верблюд.
What is it? It is a camel.

Ii

dil

Ev çîye? Ev dile.
Bu nədir? Bu ürəkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

lepik

Ev çîye? Ev lepîke.
Bu nədir? Bu əlcəkdir.
Что это? Это перчатки.
What is it? It is glaves.

ling

Ev çîye? Ev lînge.
Bu nədir? Bu qıçdır.
Что это? Это нога.
What is it? It is a leg.

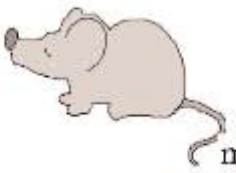

mişk

Ev çîye? Ev mişke.
Bu nədir? Bu siçandır.
Что это? Это мышь.
What is it? It is a mouse.

Îî

dîk

Ev çîye? Ev dîke.
Bu nədir? Bu xoruzdur.
Что это? Это петух.
What is it? It is a cock.

îsot

Ev çîye? Ev îsote.
Bu nədir? Bu bibardır.
Что это? Это перец.
What is it? It is a pepper.

gustîl

Ev çîye? Ev gustîle.
Bu nədir? Bu üzükdür.
Что это? Это кольцо.
What is it? It is a ring.

keştî

Ev çîye? Ev keştîye.
Bu nədir? Bu gəmidir.
Что это? Это пароход.
What is it? It is a ship.

Jj

jûjî

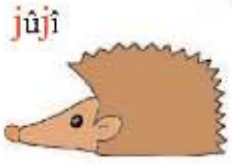

Ev çîye? Evjûjîye.
Bu nədir? Bu kirpidir.
Что это? Это ёжик.
What is it? It is a hedgehog.

roj

Ev çîye? Ev roje.
Bu nədir? Bu günəşdir.
Что это? Это солнце.
What is it? It is the sun.

rojname

Ev çîye? Ev rojnameye.
Bu nədir? Bu qəzetdir.
Что это? Это газета.
What is it? It is a newspaper.

kevjal

Ev çîye? Ev kevjale.
Bu nədir? Bu xərçəngdir.
Что это? Это краб.
What is it? It is a crayfish.

Kk

birek

Ev çîye? Ev bireke.
Bu nədir? Bu mişardır.
Что это? Это пила.
What is it? It is a saw.

kûsî

Ev çîye? Ev kûsîye.
Bu nədir?Bu bağadır.
Что это? Это черепаха.
What is it? It is a tortorse.

kund

Ev çîye? Ev kunde.
Bu nədir?Bu bayquşdur.
Что это? Это сова.
What is it? It is a owl.

kevçî

Ev çîye? Ev kevçîye.
Bu nədir? Bu qaşıqdır.
Что это? Это ложка.
What is it? It is a spoon.

Ll

lêv

Ev çîye? Ev lêve.
Bu nədir? Bu dodaqdır.
Что это? Это губы.
What is it? It is a lip.

limon

Ev çîye? Ev limone.
Bu nədir? Bu limondur.
Что это? Это лимон.
What is it? It is a lemon.

xezal

Ev çîye? Ev xezale.
Bu nədir? Bu ceyrandır.
Что это? Это джейран.
What is it? It is a deer.

kûlî.

Ev çîye? Ev kûlîye.
Bu nədir? Bu çəyirtkədir.
Что это? Это саранча.
What is it? It is a grasshoper.

Mm

mûz

Ev çîye? Ev mûze.
Bu nədir? Bu banandır.
Что это? Это банан.
What is it? It is a banana.

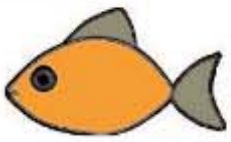

masî

Ev çîye? Ev masîye.
Bu nədir? Bu balıqdır.
Что это? Это рыба.
What is it? It is fish.

gamêş

Ev çîye? Ev gamêşe.
Bu nədir? Bu camışdır.
Что это? Это буйвол.
What is it? It is a buffalo.

meymûn

Ev çîye? Ev meymûne.
Bu nədir? Bu meymundur.
Что это? Это обезьяна.
What is it? It is a monkey.

Nn

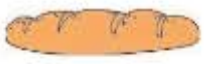

nan

Ev çîye? Ev nane.
Bu nədir? Bu çörəkdir.
Что это? Это хлеб.
What is it? It is bread.

trên

Ev çîye? ev trêne.
Bu nədir? Bu qatardır.
Что это? Это поезд.
What is it? It is a train.

hûrbivîn

Ev çîye? Ev hûrbivîne.
Bu nədir? Bu zərrəbindir.
Что это? Это лупа.
What is it? It is a maqnifyinq-glaf.

reng

Ev çîye? Ev renge.
Bu nədir? Bu boyadır.
Что это? Это краска.
What is it? It is a colour.

Oo

ode

Ev çîye? Ev odeye
Bu nədir? Bu otaqdır.
Что это? Это комната.
What is it? It is a room.

otobûs

Ev çîye? Ev otobûse.
Bu nədir? Bu avtobusdur.
Что это? Это автобус.
What is it? It is a bus.

sol

Ev çîye? Ev sole.
Bu nədir? Bu ayaqqabıdır.
Что это? Это обувь.
What is it? It is a shoe.

top

Ev çîye? Ev tope.
Bu nədir?Bu topdur.
Что это? Это мяч.
What is it? It is a bool.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Pp

penîr

Ev çîye? Ev penîre.
Bu nədir? Bu pendirdir.
Что это? Это сыр.
What is it? It is a cheese.

pîvaz

Ev çîye? Ev pîvaze.
Bu nədir? Bu soğandır.
Что это? Это лук.
What is it? It is a onion.

peşemek

Ev çîye? Ev peşemeke.
Bu nədir? Bu yarasadır.
Что это? Это летучая мышь.
What is it? It is a bat.

pênûs

Ev çîye? Ev pênûse.
Bu nədir? Bu qələmdir.
Что это? Это карандаш.
What is it? It is a pencil.

Qq

beq

Ev çîye? Ev beqe.
Bu nədir? Bu qurbağadır.
Что это? Это лягушка.
What is it? It is a frog.

qaz

Ev çîye? Ev qaze.
Bu nədir? Bu qazdır.
Что это? Это гусь.
What is it? It is a goose.

meqes

Ev çîye? Ev meqese.
Bu nədir? Bu qayçıdır.
Что это? Это ножницы.
What is it? It is a scissors.

portqal

Ev çîye? Ev portqale.
Bu nədir? Bu portağaldır.
Что это? Это апельсин.
What is it? It is a orange.

Rr

şêr

Ev çîye? Ev şêre
Bu nədir? Bu şirdir.
Что это? Это лев.
What is it? It is a lion.

kêwrîşk

Ev çîye? Ev kêwrîşke.
Bu nədir? Bu dovşandır.
Что это? Это заяц.
What is it? It is a rabbit.

tîr

Ev çîye? Ev tîre.
Bu nədir? Bu oxdur.
Что это? Это стрела.
What is it? It is a arrow.

rovî

Ev çîye? Ev rovîye.
Bu nədir? Bu tülküdür.
Что это? Это лиса.
What is it? It is a fox.

Ss

sêv

Ev çîye? Ev sêve.
Bu nədir? Bu almadır.
Что это? Это яблоко.
What is it? It is a apple.

stêrk

Ev çîye? Ev stêrke.
Bu nədir? Bu ulduzdur.
Что это? Это звёзды.
What is it? It is a star.

se

Ev çîye? Ev seye.
Bu nədir? Bu itdir.
Что это? Это собака.
What is it? It is a dog.

sêvik

Ev çîye? Ev sêvike.
Bu nədir? Bu kartofdur.
Что это? Это картофель
What is it? It is a potato.

Şş

şûr

Ev çîye? Ev şûre.
Bu nədir? Bu qılıncdır.
Что это? Это меч.
What is it? It is a sword.

şeh

Ev çîye? Ev şeye.
Bu nədir? Bu daraqdır.
Что это? Это гребешок..
What is it? It is a comb.

şîr

Ev çîye? Ev şîre.
Bu nədir? Bu süddür.
Что это? Это молоко.
What is it? It is a milk.

şûşe

Ev çîye? Ev şûşeye.
Bu nədir? Bu şüşədir.
Что это? Это стекло.
What is it? It is a glasses.

Tt

tir

Ev çîye? Ev tîrîye.
Bu nədir? Bu üzümdür.
Что это? Это виноград.
What is it? It is a grape.

tûtî

Ev çîye? Ev tûtîye.
Bu nədir?Bu tutuquşudur.
Что это? Это попугай..
What is it? It is a parrot

pirtûk

Ev çîye? Ev pirtûke.
Bu nədir? Bu kitabdır.
Что это? Это книга.
What is it? It is a book.

tîmsah

Ev çîye? Ev tîmsahe.
Bu nədir? Bu timsahdır.
Что это? Это крокодил.
What is it? It is a crocodile.

Uu

utî

Ev çîye? Ev utîye.
Bu nədir? Bu ütüdür.
Что это? Это утюг.
What is it? It is a iron.

guh

Ev çîye?Ev guhe.
Bu nədir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухо.
What is it? It is a ear.

gul

Ev çîye? Ev gule.
Bu nədir? Bu gültdür.
Что это? Это цветы.
What is it? It is a flover.

kurm

Ev çîye? Ev kurme.
Bu nədir? Bu qurddur.
Что это? Это червяк.
What is it? It is a worm.

Ûû

bilûr

Ev çîye? Ev bilûre.
Bu nədir? Bu tütəkdir.
Что это? Это свирель.
What is it? It is a pipe.

brûsk

Ev çîye? Ev brûske.
Bu nədir? Bu ildırımdır.
Что это? Это молния
What is it? It is a lightinigi.

çûk

Ev çîye? Ev çûke.
Bu nədir? Bu quşdur.
Что это? Это птица
What is it? It is a sparrow.

dupişk

Ev çîye? ev dupişke.
Bu nədir? Bu əqrəbdir.
Что это? Это скорпион
What is it? It is a skarpion.

Vv

çav

Ev çîye? Ev çave.
Bu nədir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is a eye.

kevok

Ev çîye? Ev kevoke.
Bu nədir? Bu göyərçindir.
Что это? Это голубь.
What is it? It is a pigeon.

bivir

Ev çîye? Ev bivire.
Bu nədir? Bu baltadır
Что это? Это топор.
What is it? It is a axe.

berçavik

Ev çîye? Ev berçavike.
Bu nədir? Bu eynəkdir.
Что это? Это очки
What is it? It is glass.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Ww

werdek

Ev çîye? Ev werdeke.
Bu nədir? Bu ökdəkdir.
Что это? Это утка
What is it? It is a duck.

wêne

Ev çîye? Ev wêneye.
Bu nədir? Bu şəkildir.
Что это? Это картина
What is it? It is a map.

ewr

Ev çîye? Ev ewre.
Bu nədir? Bu buluddur.
Что это? Это туча.
What is it? It is a cloud.

kew

Ev çîye? Ev kewe.
Bu nədir? Bu koklikdir.
Что это? Это цесарка
What is it? It is a partridge.

Xx

xalxalok

Ev çîye? Ev xalxaloke.
Bu nədir? Bu arabüzondir.
Что это?
Это божья коровка.
What is it? It is a lady-bird.

xanî

Ev çîye? Ev xanîye.
Bu nədir? Bu evdir.
Что это? Это дом.
What is it? It is a home.

xaç

Ev çîye? Ev xaçe.
Bu nədir? Bu xaçdır.
Что это? Это крест.
What is it? It is a cross.

berx

Ev çîye? Ev berxe.
Bu nədir? Bu quzudur.
Что это? Это баран.
What is it? It is a sheep

Yy

xîyar

Ev çîye? Ev xîyare.
Bu nədir? Bu xiyardır.
Что это? Это огурец.
What is it?
It is a cucumber.

heyve

Ev çîye? Ev heyve.
Bu nədir? Bu aydır.
Что это? Это луна.
What is it? It is a moon.

yek

Ev çîye? Ev yeke.
Bu nədir? Bu birdir.
Что это? Это единица.
What is it? It is a one.

çiya

Ev çîye? Ev çîyaye.
Bu nədir? Bu dağdır.
Что это? Это горы.
What is it? It is a mountain.

Zz

ziman

Ev çîye? Ev zimane.
Bu nədir? Bu dildir.
Что это? Это язык.
What is it? It is a tongue.

zengil

Ev çîye? Ev zengile.
Bu nədir? Bu zəngdir.
Что это? Это звонок.
What is it? It is a bell.

zerik

Ev çîye? Ev zerike.
Bu nədir? Bu vedrədir.
Что это? Это ведро.
What is it? It is a bucket.

derzi

Ev çîye? Ev derzîye.
Bu nədir? Bu iynədir.
Что это? Это игла.
What is it? It is a needle.

Amerîka: DAÎŞ li Iraqê Kurdan ji xwe re dike armanc

Hewlêr (Rûdaw)- Cîgirê Wezîrê Derve yê Amerîka bo karûbarên Iraqê Bret Makgrk ragihand ku rêxistina Dewleta Îslamî li Iraq û Şamê (DAÎŞ) Kurdan li Iraqê ji xwe re dike armanc. Bret Makgrek di gotarekê de ku li pêş Kongresa Amerîka pêkêş kiriye got: "Zêdyî 26 hear çekdarên DAÎŞê hene ku di asteke bilind de hatine perwerdekirin û dezgeheke wan ya ragihandinê jî heye." Makgrk herwiha amaje kir ku acîndayên DAÎŞê zelalin û ew jî ewin ku Kurd û Şîe li Iraqê ji xwe re kirine armanc da nakokiyên taîfî kûrtir bikin, herwiha li parêzgeha Enbarê jî xelkên Sune dikuje da hevrikên xwe yên Sune li wê parêzgehê jinav bibe. Herwiha di çarçoveya vê civîna Kongresa Amerîka de, Komîteya Têkiliyên Derve ya Kongresê behsa siyaseta Serokwezêrî Iraqê Nûrî Malikî kirin û di nêrîn wan de Malikî bi kerta taîfî di leyize û çekdarên êşîretan tevlî artêşê nekirine, herwiha Malikî bersiva êşîretan jî neda û DAÎŞê mifa ji van hewlên Malikî jî wergirtiye. Ev civîn taybet bû bi lêpirsînê ligel cîgirê Wezîrê Derve yê Amerîka bo karûbarên Iraqê.

DIKARÎ BIXWÎNÎ

ALFABÊ				
KURDÎ			Azerî	
N b/s	ya bi tîpên latinî	ya bi tîpên kirîlî	Latinî	
1	Aa	Аа	Aa	Artêş, armanc, av, agir , azadî, adar, azerî, aram, artêş,
2	Bb	Бб	Bb	Bazîd, beran, berf, Baran, ba, bahoz, berbang, bedew, berx
3	Cc	Щщ	Cc	Cûdî, cêr, ceş, Decle, Cefer, Cemîl, cêv, Cello,
4	Çç	Чч	Çç	Çekdar, çem, çar, çepik, çav, çeleng, çil,
5	Dd	Дд	Dd	Dayîk, dewr, dar, dest,Dara, dû, deh, defter, don, dîwar, dinê
6	Êê	Ее	Ee	Êlnûr, êvar, êzîng, êş, êlek, Êldar,
7	Ee	Яя	Əə	Enî, ewr, erê, Ewreman, Elî, elek, Elegez, Erzurum,
8	Ff	Фф	Ff	Ferat, frtone, Fariz, fîl, fûtbol, Ferman, Firat, Fatma
9	Gg	Гг	Gg	Gerîlla, Gebar, genim, gellî, germ, golig, gore, goh
10	Hh	Нн	Hh	Hewlêr, havîn, hirç hêsir, hewar, havîn, hurmê, hesp
11	Îî	Ии	Ii	Îsal, înî, bîr, pîr, sîr, Îdrîs, Îsa, îcar, valî, Îbrahîm, Îran
12	Ii	Ыы	I	Kirin, birin, firîn, kirîn, Miraz, mirin, minminîk,
13	Jj	Жж	Jj	Jîyan, jûjî, Nûjîn, jor, jêr, jehr, jale, jajik, Janna,
14	Kk	Кк	Kk	Kurdistan, karker, kevan, Kemal, Kerkuk, Kerem, kelem
15	Ll	Лл	Ll	Lûr, legleg, gul, bilbil, dil, Laliş, Lêyla, lazim, lempe, lîmon
16	Mm	Мм	Mm	Mîdîa, merd, mêr, mêvan, masî, meş, Misir,
17	Nn	Нп	Nn	Nan, nêrî, nig, Nîva, nevî, ner, nav, nas, hinar, Hesen,
18	Oo	Оо	Oo	Osê, Oskan, dor, sor, Oric, ode, orxan, Oslo, Duhok
19	Pp	Пп	Pp	Par, piling, pîr, pola, pis, Paşa, Perîşan, pitî, petek, perçe
20	Qq	Qq	Qq	Quling, qawe, qîr, qelem, qaîş, qat, qeysî, Qasim, qesir, qend
21	Rr	Рр	Rr	Ro, Rostem, zer, ber, gerîlla,reş, ru, rast, ram, aram, zirav
22	Ss	Сс	Ss	Serok, Sîpan, Sencar, sêv, sor, sût, serî, saz, serbaz, Sefer, sê
23	Şş	Шш	Şş	Şoreş, şev, şe, şene, şêr, şûr, şapik, şalik, şirîn, sekir, şewaq
24	Tt	Тт	Tt	Tîr, tîrêj, tam, tas, tî, tendûr, Temam, temaşe, tifing, top,
25	Ûû	Уу	Uu	Kûr û dûr, pênûs, hûr, şûr, nûr, bûyîn, çûyîn, bûyar
26	Uu	Юю	Üü	Gul, sur, dudu, guh, buhur, kurd, Kurdistan, guhdar, nuh
27	Vv	Вв	Vv	Vala, vrvêşî, vira, vîalî, av, valî,vajî, Vagîf, Van, vala, eva
28	Ww	Ww	-	War, welat, Wecîh, weşandin, Xwedê, Wezîr, Wekîl, walî
29	Xx	Хх	Xx	Xiyal, xewn, xanî, xurtî, Xelîl, xalo, xatî, Xalid, xaç, xêr, xas
30	Yy	Йй	Yy	Yasin, Yusif, Yagub, Yasemen, yeqîn, Yehya, yarmarka
31	Zz	Зз	Zz	Zozan, zer, zêr, zor, zengil, zend, zîv, zelal, Zîver, zêytûn

Hazırladı İsmayıl TAHİR

Türkün Kürd-Ermeni soykırımı; spekülasyonlar ve gerçekler

Osmanlı İmparatorluğu'nda soykırım politikası sadece Ermenilere değil, Kürtlere de uygulanmıştır.Elbette ki o zaman katledilmiş Kürtlerin fotoğraflarını çekecek veya olayları detaylarıyla yazacak olan kimseler yoktu.

Son günlerde Ermeni Soykırımında önemli rol aldığı iddia edilen Kürtler ve bu rol sebebiyle, Kürtler tarafından Ermenilerden dilenen özürler konuşulmakta. 1915 yılında yaşanan acı olaylarla yüzleşmek ne kadar gerekliyse, Kürtlerin de topyekün olarak bu katliamda yer almadıklarını söylemek ve savunmak da bir o kadar önem arzetmekte. Bu konu ile ilgili Araştırmacı-yazar ve dilbilim uzmanı Mamoste Ezîzê Cewo'nun geçtiğimiz aylarda Rusça olarak yayınlanmış olan yazısını okuyucularımızdan gelen yoğun istek üzerine Kürtçe ve Türkçe olarak bir daha yayınlamayı elzem gördük. Kürtlerin yaşadıklarının da farklı olmadığını ve düşmanlık tohumları ekmek isteyenlere fırsat verilmemesi gerektiğini belirten okuyucu mesajları, bizlerin de görüşlerini yansıtmaktadır. Eminiz ki her iki tarafın da geçmişiyle yüzleşmesi, yaşanan acıları tek taraflı olarak değil, iki taraflı olarak değerlendirmesi çok daha sağlıklı bir tartışma ortamını hazırlayacaktır. İttihat ve Terakki'nin faşist politikaları sadece Ermenileri değil aynı zamanda Kürtleri de silindir gibi ezmiştir. Kuzey Mezopotamya'nın asırlarca dostça yaşamış olan bu iki kadim halkını birbirine kırdırmakta büyük maharet sergileyen ırkçı ve emperyalist devlet ve odakların günahlarının mazlum Kürt Halkına çıkarılmasının bizler tarafından da onaylamadığının bilinmesini isteriz.

Son yıllarda bazı yazar ve tarihçiler (!) Ermeni Soykırımı'na Kürtler'in de önemli bir rol aldığı iddiasını öne sürmekteler. Araştırmacı-yazar ve dilbilim uzmanı Kürt yazar Ezîzê Cewo bu maksatlı iddiayı bilimsel kaynaklar ve o zamanlar yaşayan Ermenilerin hatıraları ile çürüttüğü yazısında, bu iddiayı ortaya atanları eleştirdi. Bu toprakların asaletinden nasiplenmemiş birkaç kişinin günahının tüm bir halka yüklenemeyeceğini, her millette bu tür kişilerin olabileceğini ve bu durumun topyekün bir halkı suçlamak için kullanılamayacağını belirten Ezîz ê Cewo, Ermenilerin hatıralarında, Kürtlerin çoğunluğunun Ermeni komşularını korumak için hayatlarını tehlikeye attıklarının anlatıldığını ve ne yazık ki bu anıların artık okutulmadığını belirttiği, orjinali Kürtçe olan yazısında bilinmeyen birçok tarihi olaya da değindi. Daha önce Rusça olarak, Rusya'da www.kurdistan.ru sitesinde yayınlanmış olan makalenin tamamının Türkçe çevirisini okuyucularımıza sunuyoruz: mezopotamya.gen.tr

Doğruları görmek lazım... – Ezîzê Cewo

Modest Kolerov'un "Yeni patlama noktaları: Kurdistan, Karabağ ve Rusya" başlıklı makalesi 30 Ağustos 2012 tarihinde KURDISTAN.RU Sitesi'nde yayınlandı. Bu makale, içinde yaşadığımız dönemdeki dünya siyasetinin bir dizi güncel konularını ele almaktadır….

Makalenin yazarının sunduğu, aynı süreç içerisinde yaşanan bu sorunların stratejik ve jeopolitik yönlerinin analizleri isabetlidir. Gözlemlediği ilginç olgular, muhakkak muhataplarının, siyasi ve resmi kamu kurum yetkililerinin dikkatini çekecektir zira bütün bu gözlemler onlar için dile getirilmiştir.

Bu nedenle, makalede anlatılmak istenen temel fikirler ve makalenin öne çıkan analitik yönleriyle ilgilenmeyeceğiz. Makalede bulunan tek bir cümleye okuyucuların ve yazarın kendisinin ilgisini çekmek ve bu konu ile ilgili bazı tarihsel gerçekleri kendilerine sunmak istedik.

M. Kolerov diyor ki: "…Ermenistan'ın jeopolitik zayıflığı ve Kürtlerin devletin sahnesine çıkmaları, nesnel olarak bir defa daha Ermeni siyasetinde, garanti sistemleri arasında– askeri olarak Kolektif Güvenlik Anlaşması Örgütü ODKB/CSTO'da, siyasi olarak da ABD ve NATO'da – sağlıklı seçim yapabilme sorununu değil ama Dağlık Karabağ'ın kontrolü meselesi'nde çok da önemli olmayan bir sorunu (demografik ağırlığına göre) öne çıkarıyor, zira " tarih boyunca (Ermenilerle - A.M.) anlaşmamış olan Kürtler, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki 1915 tarihinde gerçekleştirilen Ermeni Soykırımı'na katılmışlardır" (Ayrım bize aittir. – A. M)."

İlk olarak, sadece karmaşık bir sorun olan Ermeni - Kürt ilişkileri ve sorunları hakkında değil, aynı zamanda Osmanlı İmparatorluğu'nda yaşamış diğer milletlerin ilişkileri ve sorunları hakkında da böyle ayaküstü kendince birşeyler söylemek gereksizdir. Bu konular özel dikkat gerektirir. İkincisi M. Kolerov en sonunda devletleşme yoluna girebilmiş olan Kürtleri, " Tarih boyunca (Ermenilerle - A.M.) anlaşmamış olan, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki 1915 tarihinde gerçekleştirilen Ermeni Soykırımı'na katılanlar " olarak isimlendirmektedir. Bu bütünüyle haksız ve yanlış bir değerlendirmedir. Doğrudur, Kürtlerin 1915 olaylarındaki rolü üzerine objektif olmayan böyle bir değerlendirme, geçen yüzyılın 60'lı yıllarında Sovyet Ermenistanı'nda hazırlanmıştı. Her ne kadar o yılları yaşamış olan birçok (aralarında ünlü isimlerin de olduğu) Ermeninin hatıraları yayınlanmış ve o anılarda Kürtlerin Ermenileri (sadece onları değil) nasıl koruyup, kurtardıkları ve bu sebeble kendilerinin ve ailelerinin hayatlarını nasıl tehlikeye attıkları anlatılmış olsa da, o zamanlar devlet düzeyinde kabul edilmiş olan o görüşe karşı çıkmaya kimse cesaret edemedi. Sözü geçen bu hatıralar, bu görüş doğrultusunda okul kitaplarından çıkarıldı ve unutulmaya yüz tuttu. Şimdilerde, bu konular hakkında bilgi sahibi olanlar azalmıştır ve açıkça bu konuyu konuşma cesaretini gösterebilenler ise çok daha azdırlar.

Başta söylenmesi gereken; Yunanlıların, Kürtlerin, Asurilerin ve Osmanlı İmparatorluğu'nda yaşayan Türk olmayan diğer milletlerin soykırımlarında olduğu gibi Ermeni soykırımının da bu devletin politikalarının bir sonucu olduğudur. Soykırım, bir devletin kendi vatandaşlarından bir kesime veya başka ülkedeki insanlara karşı uyguladığı imha politikasıdır. Soykırım terimi, sonuçları ne kadar trajik olursa olsun, devlet statüsünde olmayan milletler ve dinsel topluluklar arasında vuku bulan çatışmalar için kullanılamaz ve onlar için geçerli olamaz. Ve Osmanlı İmparatorluğu'nda, Kürtler ve Ermeniler arasındaki çatışmaların sonucu da trajik olmuştur. Bunu inkar etmek mümkün değildir. Ama soykırım tamamen farklı bir olaydır. Amacı bir milleti veya dini bir topluluğu tamamen imha etmek olan bir devlet politikasıdır. Bu amacı gerçekleştirme uğruna Osmanlı İmparatorluğu tüm güç ve imkanlarını seferber etmişti. Ama bazı kesimler; - bir şekilde bu olayların içine çekilen insanlar ve dinsel topluluklar -, bu olayların ortağı olarak adlandırılamazlar. Yerli halkların değişik kesimlerini birbirlerine karşı kışkırttılar ve kanı kanla yıkattılar. " Böl, parçala, yönet" sloganı sadece Britanya İmparatorluğu'nun sloganı değildi. Bu olaylara karışanların büyük bir bölümü korkutularak, tehdit edilerek, kendilerinin ve yakınlarının hayatlarını koruyabilmek maksadıyla karıştılar, ama suçlu iktidar ile işbirliğine giren bazı kesimlerin kendi halklarına karşı olan tavırları da aynı şekilde insanlık dışı olmuştur.

Ve başka bir faktör daha. Hangi milletin tarihinde işbirlikçiler ve hainler yoktur ki, bir düşünelim. Onların içinde de hainler yok muydu? Ermeni Soykırımı zamanında Osmanlı İmparatorluğu kurumlarında, bu insanlık dışı sisteme hizmet eden Ermeni halkının üyeleri yok muydu ? Ermeniler Osmanlı ordusunda askerlik yapmış (bazıları yüksek rütbe ve mevkiler de elde etmişler! 1920'lere kadar ordu cephaneliği sorumlu idareciliği bile yapmışlar!), ekonomide büyük ağırlıkları olmuş, diplomaside geri hizmet çalışanı olmamışlar. Ermenilerin bir kısmı o zamanlar, Osmanlı toplumuna entegre olmuşlardı. Bugün, değişik kaynaklara göre, sayıları yaklaşık 2,5 milyona ulaşan bu Ermenilerin torunları Türkiye'de yaşıyorlar.

Sorun şu, diğer milletlerde hainler olabiliyor da, Kürtlerde neden olmasın ? Olmaması mümkün değil ne yazık ki, keşke hiç olmasalardı. Madem durum bu, neden onların günahları toptan bir halka yükleniyor ki ? Evet, ihanet, hem de kendi halkına ihanet çok kötü ve kirli bir şey, ama şimdiye kadar insanlık bu kronik hastalığa bir çare bulup, aşmış durumda değil henüz! İkinci Dünya Savaşı'nda (1941-1945) bizde de -Sovyetler Birliği'nde de - , hainler yok muydu ? Bir tarafta halk direnişçileriydiler, partizandılar, diğer tarafta ise Politzei idiler. Bugün bazıları çıkmış, onların affedilmesi için tavır sergiliyorlar. Onlar için hiçbir af olamaz!

Hainler ve suçlular kendi halklarından değildirler!

Kürt Halkı Osmanlı İmparatorluğu'ndan çok fazla zarar ve eziyet görmüştür, Kürtler bugüne kadar devam ettirilen soykırım politikalarına kurban edilmiştir ve hainlerin işledikleri suçlar nedeniyle tüm halkın suçlanmasının hiçbir dayanağının olamayacağı gibi, Ermeni halkının da yanıltılarak başka taraflara yönlendirilmesinin de hiç bir dayanağı olamaz.

Bir de tarihi gerçeklere başvuralım. En başta, Vazgen Kazaryan Hoca'nın, ünlü Ermeni bilimadamı ve yurtseveri Stepan Bogosyan'a yazdığı mektuba bakalım. (S. Bogosyan – akademisyen, Sovyet Ermenistanı Radyo-TV yayınları komitesi eski Başkanı, Ermenistan Komünist Partisi eski 1. Sekreteri – A. M.).

" – Sayın Stepan Bogosyan!...Makaleden ortaya çıkan şu ki, Xanasor Eylemi Ermeni milletinin hafızasında korunduğu gibi (kutsal bir eylem olarak – A.M.) gerçekleşmemiş. Bununla ne demek istiyorsunuz ? " Ey Ermeniler, eğer şimdiye kadar Ermeni fedailerinin (Hayduk) silahlarını kadın ve çocuklara doğrultmadıklarını ve ateşlemediklerini zannediyorsanız, fena halde yanılmışsınız. Ateşlediler! Hem de nasıl ateşlediler! "mi demek istiyorsunuz. Bunu mu göstermek istiyorsunuz ? Halkın gözünde fedailerin aziz hatırasını alçaltmak mı istiyorsunuz ? " – Bu mektup "Հայ Արիներ" ("Ermeni Aryanlar", № 63, 64, Ekim, 2005) gazetesinde ve daha sonra "ՀԱՅԱՐԻԱԿԱՆՁ" ("Zovarmari – Ermarilerin sesi") sitesinde yayınlandı.

Bunun ne eylemi olduğunun, ne olduğunun daha iyi anlaşılabilmesi için, bu eylemden derin üzüntü duymuş, en parlak Ermeni yurtseverlerinden birinden neler olduğunu öğrenelim. NAIRLAND.com sitesinde "Xanasorê Eylemi, 25-27 Temmuz 1897" başlığı altında şöyle yazar: " Xanasorê Eylemi – Bu Ermeni savaşçıların, Mazrik Kürt Aşiretleri İttifakı'na saldırısıdır… Taşnak Partisi tarafından, onların savaşçı güçlerini yok etmek ve intikam eylemi olarak hazırlanmış ve icra edilmiştir… 25 Temmuz 1897 yılında şafak vaktinde, 250 (başka kaynaklara göre, 150-300 arası) fedai ani bir baskınla Mazrik Aşireti'ne saldırdılar ve zafer kazandılar… Eylem 27 Temmuz'da sona erdi".

Bu makalede, savaşçıların esas olarak aşiretin erkeklerini yokettiklerini, kadın ve çocuklara ise dokunmadıkları yazılır. Ama, fedailerin savaş taktiklerini azıcık da olsa bilen birisi, ani bir saldırıda, hele ortalık aydınlanmadan şafak vaktinden hemen önce ve çoğu insan uykudayken bu saldırı yapılmışsa, erkeklerin nerede, yaşlı, kadın ve çocukların nerede olduklarını seçmenin mümkün olamayacağını anlar. Bu üç günlük savaşın sonunda Mazrik Aşireti yok edilmiş, 40.000 kadar insan öldürülmüştür (bakınız:http://www.aztagdaily.com/archives/22143yaklaşık 40.000 insan öldü). Bu eylemde saldırılar sadece 25 ölü vermişlerdir (başka kaynaklara göre– 20). Bu ortaya çıkan sayı tarafların savaşta verdikleri kayıp sayısı değildir. Ayrıca makalede anlatıldığına göre iki Ermeni papaz da silahlı gruplarla beraber bu eyleme katılmıştır. Xanasorê'ye yapılan saldırının, 1915 yılı trajik olaylarından 18 sene önce icra edildiğine dikkat edelim. 1915 yılına gelindiğinde Kürtlerin yeni bir kuşağının yetiştiğini de anlayalım. Ermenilere karşı nefret duyma sebebi olan, Ermeni fedailerinin eylemlerinin hatıralarından gücünü almış bu Kürtlerin bir bölümünün, devletin Ermenilere karşı faaliyete geçirdiği cezalandırma operasyonlarında yer almış olabilecekleri kabul edilebilir. Xanasorê Eylemi, Ermeni militanlar tarafından yapılan tek kanlı saldırı değildir.

Serhat yöresinden bir Êzidi Kürt de zamanında bana buna benzer bir olay aktarmıştı. 1915 olaylarından sonra mülteci olarak 1918'de yakın akrabalarıyla birlikte Ermenistan'daki Kürt köyümüz Pampa'ya yerleşmişti. Onun dediğine gore, Kürt köyü Sorkuli (yüzlerce haneye sahip büyük bir köy) aynı şekilde bir gecede yokedilmiş. Gece vakti Kürt işbirlikçilerin yardımıyla Ermeni fedailer köyün nöbetçilerini safdışı ederek köye girmişler ve içlerinde yaşlı, çoluk-çocuk ve kadınların da olduğu köylülerin hepsini yoketmiş, daha sonra da köyü yakmışlar.

Yani!...

Osmanlı İmparatorluğu'nda soykırım politikası sadece Ermenilere değil, Kürtlere de uygulanmıştır. Elbette ki o zaman katledilmiş Kürtlerin fotoğraflarını çekecek veya olayları detaylarıyla yazacak olan kimseler yoktu. Bu siyaset günümüzde de yürütülmekte ve yine kimseden bir ses çıkmamaktadır. Kürt Halkı, yapmadığı şeyler yüzünden suçlu gösterilme siyasetinin , haksızlığının ve ahlaksızsızlığının kurbanı olmuştur. Kürtler, Osmanlı Devlet mekanizmasında silah vazifesi görmüş bu hainleri günahkar ilan etmiş olmalarına rağmen, Ermeniler kanlı "Xanasorê Saldırısı"nın yıldönümünü, "zafer günü" olarak bir bayram gibi kutluyor ve bu saldırıya adanan şarkı ve marşları seslendiriyorlar. Ermeni siyasi liderleri, bu kanlı ve şüpheli olayı övme ve yüceltme fiilinden bugüne kadar vazgeçmemişlerdir.

Evet, o zaman yaşananların hepsinin toplamı bir trajedidir. Ama o trajediyi sadece Ermeniler değil, Osmanlı İmparatorluğunun tüm halkları yaşamıştır. Bütün halklar eziyet görmüş ve bu insanlık dışı siyaset sebebiyle büyük darbeler yemişlerdir.

Şunu içimiz acıyarak söylemeliyiz ki; bu kadar zulüm ve eziyet görmüş olmalarına rağmen, bazı noktalarda onların da günahları olmuştur, ulusal aydınları ve elitleri olmadığından, okuyamadıkları ve bu sebeple aydınlanamadıklarından, organize hareket etmekten yoksun ve cahildiler, ve bu yüzden başkalarının elinde silah olma durumunu yaşadılar, Osmanlı Devleti tarafından provokasyonlarla oyuna getirildiler. Ancak bugün, bu acı ve kederli tarih, halklarımız arasında nefreti tırmandırma amaçlı kullanılmamalıdır. Tekrardan Kürtleri ve Ermenileri karşı karşıya getirmek isteyen bazı güçlerin oyununa gelmemek adına tarihten dersler çıkarmalıyız. Yüzyıllarca beraber yaşamışız, şimdiden sonra da komşu olacağız, bu yüzden halklarımızın barış, huzur ve dostluk içinde yaşamaları için herşeyi yapmalıyız. Kürtler ve Ermenilerin çelişki ve çatışmalara ihtiyacı yoktur. Gücümüz birleşmede, uzlaşmada ve dostlukta saklıdır…

Aziz Mamoyan (Ezîz ê Cewo)

Gazeteci, Rusya Gazeteciler Birliği ve Uluslararası PEN Kulubü Üyesi

Bu makale Rusça olarak KURDISTAN.ru sitesinde yayınlanmıştır:

(Kürtçeden çeviren: Xerzî Xerzan)

(mezopotamya.gen.tr)

Öcalan: Görüntüler ile çözüm süreci hedefleniyor

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan ile görüşen BDP-HDP Heyetinin yaptığı açıklamada Öcalan'ın "Öncelikle son günlerde dolaşıma sokulan video görüntüleri çözüm sürecini bitirmek ya da itibarsızlaştırmak amacıyla sinsi bir planın parçası olarak montajlanmıştır" dediği bildirildi.

İmralı'da Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan ile bugün görüşen BDP Grup Başkanvekilleri Pervin Buldan ve İdris Baluken ile HDP Müzakere ve Çözüm Sürecinden Sorumlu Eş Genel Başkan Yardımcısı Sırrı Süreyya Önder'den oluşan BDP-HDP Heyeti, İmralı Adası'ndan dönüşleri ardından görüşmeye ilişkin açıklamada bulundu.

Heyet şu açıklamayı yaptı:

"Öncelikle son günlerde dolaşıma sokulan video görüntüleri çözüm sürecini bitirmek ya da

itibarsızlaştırmak amacıyla sinsi bir planın parçası olarak montajlanmıştır. Bağlamından koparılan, bazen de hiç olmayan değişik cümlelerin bir araya getirilmesinden ibaret bu görüntülerin gerçeklikle hiçbir ilgisi yoktur. Bunu yapanlar, emperyalist operasyon merkezlerinin en eli kanlı ve kirli işlerde en çok kullanılarak kenara atılmış olan unsurlarıdır. Burada hedeflenen aslında Türk-Kürt ve diğer bütün halkların barış ve ittifakını engellemektir.

Bu montajı yapanlar, dolaşıma sokanlar ve siyaseten savunanlar, varoluşlarını Kürt savaşına ve bu savaşın darbeci mekaniğine bağlayanlardır. Benim bu konudaki temel yaklaşımım en açık haliyle savunmalarımda vardır. Ve başından beri aynı tutarlılık içerisindedir. Uluslararası komplonun 16'ıncı yılına girerken komplo büyük oranda aydınlatılmış ve birçok boyutuyla tedbirleri de alınmıştır. İmralı süreci bu uluslararası komployu teşhir ve mahkûm ederek, halklarımızın kalıcı barışı için önemli bir fırsat yaratmıştır. Komplocu güçlerin İmralı sürecine yönelmeleri esas olarak tam da bu sebepledir. Çözüm sürecinde geldiğimiz noktada iktidarın salt kendi güvenliğini sağlamaya dönük tek taraflı paketler yaklaşımı demokratikleşme değil, provokatörlüktür. Lazım olan toplumsal sözleşme güvencesiyle yürüyecek bir demokratikleşmedir. Hükümet seçim bahanesine sığınarak meselenin ciddiyetinden uzak bir noktaya savrulmaktadır.

Bu tutumunu acilen değiştirmemesi durumunda sürecin bitmesinin en önemli sorumlusu olacaktır.

Bunun için acilen müzakere heyetleri oluşturulmalı ve demokratik sözleşme hukuku esas alınmalıdır. Başta Avrupa olmak üzere dünyanın dört bir yanına dağılmış olan ama ulusal demokratik kimliğini koruyan halkımıza, medya çalışanlarımıza, kadınlara hasta tutsaklar başta olmak üzere bütün cezaevindeki yoldaşlarımıza ve tüm kadrolarımıza özel selamlarımı gönderiyorum. Halklarımızı acilen demokratik barış siyasetimizin etrafında kenetlenmeye çağırıyorum."

Kaplan: Adaletsiz kuvvet Türkiye'de hüküm sürüyor

BDP Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan, AKP hükümeti tarafından Meclis'e sevk edilen paketi eleştirerek, "Meclis'te o kadar hukukçu vekil var. Bu Meclis'te hukukçular yokmuş gibi kiminle dalga geçiyorlar. Adaletsiz kuvvet Türkiye'de hüküm sürüyor" dedi. BDP Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan, AKP hükümeti tarafından Meclis'e sunulan pakete ilişkin Meclis'te basın toplantısı düzenledi. "Paketler dönemi devam ediyor" diyen Kaplan, bütün olağanüstü mahkemelerin artık Türkiye gündeminden tamamen çıkması gerektiğini söyledi. Kaplan, kaldırılan mahkemeler yerine başka mahkemeler idame etme anlayışına karşı kendilerinin kararlı bir tepki ortaya koyacaklarını belirtti. Pakette, tapelerin silineceğinin söylendiğini ancak bunun gerçekte böyle olmadığını vurgulayan Kaplan, "Bütün tapeler yerinde duruyor. Çünkü bir önleyici dinleme bir de adli dinleme var. Adli dinleme sonucu takipsizlik verip silebilirsiniz ya da dava açılır. Açılınca kayıtlar zaten silinmiyor. Burada çok açık bir şekilde bunlar silinmiyorsa bunu yapan görevlilerin görevden alınmasından ağır ceza yaptırımlarına kadar ciddi bir değişiklik yapılması gerekir. Yoksa gerisi hikâye olur. Zaten yargılama iznini de bakana bağlamak bu tehlikeyi doğuruyor" dedi. Kaplan, ağır ceza mahkemelerinin oy birliği ile dinlemelere ilişkin karar vermesinin ise hiçbir anlamı olmadığını, dinlemelerin yüzde 80'inin önleyici dinleme adı altında bütün illerde yapıldığını belirtti. Kaplan, bunun için vali ve emniyet müdürlerinin izninin yettiğini bu durumun ilçelerde karakollarda bekçiler düzeyine bile düştüğünü söyledi. Kaplan, pakette "önleyici dinlemeler sonlandırıldı" denilmeyene kadar Başbakan'dan bakanlara kadar herkesin dinlenebileceğini kaydetti.

'Bunun adı hukuk değil'

Kaplan, soruşturmalarda bakanlardan izin alınmasına ilişkin uygulamanın ise çok tehlikeli olduğuna vurgu yaptı. Kaplan, "Bir belediye başkanını herkes sorgulayabilecek atanmışlar ise korunacak. Yargı kararı uygulanmasın diye düzenleme yapıyorlar. Bunun adı hukuk değil. Abudik, gubidik düzenlemeler ile hukuk devleti olunmaz" dedi. Hasta tutsakların durumuna dikkat çeken Kaplan, "Hasta tutsak ailesinden dolayı serbest bırakılmıyor. Bu müzahir fişlemedir. Uganda'da bile bu yapılmadı. Hadi Saddam'ı anladık. Bunu bizzat hükümet yapacak, Adalet Bakanlığı

yapacak. Bunun adı kolektif suçlamadır. Ortaçağdan kalmadır. Ölüm döşeğinde olan bir hastanın cezasının ertelenmesi ailesinin suçlu görülerek reddedilmesinin hukukunun adı zorbalıktır. Bu ayıp AKP hükümetinin adalet kelimesinin ne kadar boş olduğunu gösteriyor. Müzahir fişleme dönemi başlatılmış oluyor" diye konuştu.

'Bir suçtan katmerli ceza verilmez'

Kaplan, paketin duruma ve vazifeye göre olduğunu söyledi. Kaplan, BDP olarak yolsuzlukları "akçeli suçlarda" korumayı kabul etmediklerini kaydetti. TMK'nın neden kaldırılmadığını soran Kaplan, "TCK ve CMK oluşturulurken TMK'nın bütün karşıtlığı orada oluşturuldu. Ceza ve infaz artırımı orada var. 220'nci madde hem TMK'da hem TCK'da var. Bir suçtan iki defa ceza yargılaması olmaz. Bir suçtan katmerli ceza verilmez. Bu Meclis'te hukukçular yokmuş gibi kiminle dalga geçiyorlar. Kim kimi kandırıyor. Sayın Bozdağ'ın bakan olduğu yaşta biz onun bakanlığı kadar sıkıyönetim ve DGM'lerde avukatlık yaptık. Kimse kimseyi kandırmamalı. Hele hele bu barış ve çözüm sürecinde. TCK ve CMK'ya atıf yapan bütün maddeler ayıklanmalıdır. Anayasa Mahkemesi'nin kararı çok açıktır. Rabia değil penç olacak. Penç senin paketinde var. Adaletli ülkelerde uzun tutukluluk 3 yıldır. Bu da yetmez uzun yargılamaya da sınır getireceksin" dedi.

'Sayın Öcalan en iyi yanıtı verir'

Kaplan, konuşmasının devamında, adaletsiz kuvvetin zalim olduğunu belirterek, "Türkiye şu anda bu zulmü yaşıyor. Adaletsiz kuvvet şu an Türkiye'de hüküm sürüyor ve kendine göre dizayn yapıyor" dedi. Kaplan açıklamasının ardından ise basın mensuplarının sorularını yanıtladı. Kaplan, BDP'nin oyunu kimse toplama-çıkartma yöntemi ile düzenleyemeyeceğini belirtti. Başbakan açıklama yaptığında bütün medyanın yayınladığını hatırlatan Kaplan, "Pepe kanalı dışında hepsi yayınladı. Bizimle ilgili açık açık yaptılar. Kes-yapıştır, montaja gerek yok. Herkesin durduğu pozisyon var. Kimi dik, onurlu, özgür ve bağımsız durur, kimi 3 kuruş para için basını da özgürlükleri de kullanır. Bu ülkede sorun budur" diye konuştu. Öcalan ile ilgili yayınlanan videoların sorulması üzerine, "Bu tür küçük şeylere en güzel yanıtı yarın Sayın Öcalan verir. Barış süreci üzerinden hiçbir hesaba girişilmesin bütün hesaplar kursaklarında kalır. Kimse bu şantajlara boyun eğmez. Bu tür hesaplara sığınanlara zavallılar diyoruz" dedi.

'Cumhurbaşkanı yasayı onaylarsa twitter'den sileceğim'

İnternete sansür yasası ile ilgili soru üzerine Kaplan, "Sayın Cumhurbaşkanı'nın ne kadar özgürlükçü olduğunu göreceğiz. Twitter'i benden iyi kullanıyor. Öyle sosyal medya ve özgürlük demek güzel şey. Tepkiler ortadadır. Sayın Cumhurbaşkanı, 4 saatte sansür gibi konuları veto etmelidir. Veto etmezse twitterde sileceğim takip etmeyeceğim" diye konuştu. Kaplan, kendilerinin de 30 Mart'ta halk ile birlikte sandıkta bir paket hazırlayacaklarını vurgulayarak, "Bu iktidarı paketleme paketini çıkarmış olacağız. Bunun tek yolu budur" ifadesini kullandı. DİHA

Altan Tan, kemikleri Ala'ya sordu

BDP Amed Milletvekili Altan Tan, Amed-Mêrdîn arasında çıkan insan kemiklerini İçişleri Bakanı Efkan Ala'ya sordu.

BDP Diyarbakır Milletvekili Altan Tan, Diyarbakır-Mardin karayolunda çıkan insan kemiklerini yazılı soru önergesi ile İçişleri Bakanı Efkan Ala'ya sordu. Tan verdiği önergede, "Diyarbakır-Mardin karayolunun 45. kilometresinde bulunan Roma dönemine ait Zerzevan Kalesi kalıntılarında yer alan yedi metre derinliğindeki bir su sarnıcında 20 kişiye ait kafatası ve kemikler bulunmuştur. Bir ihbar üzerine başlayan araştırmalar sonucu bulunan kemik parçaları, kuyuya ip sarkıtılarak giren askerler tarafından çıkarılmıştır" diye belirtti.

Tan, Ala'nın konuya

ilişkin şu sorulara yanıt vermesini istedi: "Kafatasları ve kemikler incelenmek üzere Adli Tıp'a gönderilmiş midir? Bu kemiklerin hangi yıllara ve kimlere ait oldukları tespit edilmiş midir? Bölgede 1925'ten 1990'lı yılların sonlarına kadar sistematik bir şekilde faili meçhul cinayetler işlenmekte olduğu göz önüne alınırsa, bu kemiklerin geçmişte işlenen cinayetlerle ilişkisi bulunmakta mıdır?"(DİHA)

HÜDA PAR BDP'yi ziyaret etti

Hür Dava Partisi (HÜDA PAR) Batman İl Başkanlığı, seçim çalışmaları kapsamında, Batman`ın Beşiri ilçesinde bulunan siyasi partilere nezaket ziyaretinde bulundu. Hür Dava Partisi (HÜDA PAR) Batman İl Başkanlığı, seçim çalışmaları kapsamında Altuğ, Beşiri İlçe Belediye Başkan Adayı Nasır Efrens ve beraberindeki partililer Batman'ın Beşiri ilçesinde bulunan Saadet Partisi (SP) ve Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) ilçe binasına nezaket ziyaretinde bulundular. HÜDA PAR yetkililerini karşılayan

Batman'ın Beşiri ilçesinde bulunan Saadet Partisi (SP) ve Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) ilçe binasına nezaket ziyaretinde bulundu. HÜDA PAR Batman Belediye Başkan Adayı Dr. Aydın Gök, İl Başkanı M.Salih Saadet Partisi (SP) ve Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) yetkilileri, ziyaretlerinden dolayı kendilerine teşekkür ederek, çalışmalarının devamında parti yönetimine başarılar diledi.(Veysi Rüzgar - İLKHA)

Licelilerden cevap

Lice Adalet Arıyor Platformu üyeleri, "Liceliler eroincidir" diyen

AKP Yenişehir Belediye Başkan adayı Segbetullah Seydaoğlu'nu protesto etti. Cuma namazı sonrası Lice Atatürk Çarşısı'nda bir araya gelen yüzlerce yurttaş, alkışlarla "Lice onurdur onuruna sahip çık", "Lice'ye uzanan eller kırılsın" sloganları attı. Platform Sözcüsü Şaban Maltaş, tarih boyunca mücadele ve dinine bağlı bir toplum olan Lice halkının Şeyh Saitlerden günümüze onurlu yaşam mücadelesine devam ettiğini söyledi. Kürt halkının dini hassasiyetlerini kullanmak isteyen grupların, dini kisve altında Rojava'da ve Kürtlerin yaşadığı diğer bölgelerde Kürt mücadelesine saldırılar gerçekleştirdiğine dikkat çeken Maltaş, "Tıpkı geçenlerde ilçemizde sözde seçim çalışmalarını yürüten HÜDAPAR çalışanları, esnafımıza ve halkımıza provokatif saldırıda bulunmuşlar ve bu yetmezmiş gibi mağdur rolüne soyunmuşlardır. Yine benzer şekilde AKP Diyarbakır Yenişehir Belediye Başkan adayı Segbetullah Seydaoğlu, 'Liceliler eroincidir' şeklinde onurlu Lice halkına hakarette bulunma seviyesizliğinde bulunmuştur" dedi. Saldırı ve hakaretleri Lice Adalet Arıyor Platformu olarak şiddetle kınadıklarını belirten Maltaş, "Biz bu oyunlara izin vermeyeceğiz" dedi.

Talep Öcalan'a özgürlük

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a yönelik uluslar arası komployu lanetleyen Kürtlerin ortak talebi "Öcalan'a özgürlük". Uluslararası komplonun 15. yıldönümünü protesto eylemleri, Kuzey Kürdistan ve Türkiye illerinde bugünden itibaren yaygınlaşacak. Amed ve İstanbul'da dün yapılan açıklamalarda 8-15 Şubat tarihleri arasında yapılacak eylemlerin takvimi açıklandı. BDP Amed İl Eşbaşkanı Zübeyde Zümrüt, "Uluslar arası komplonun 15'inci yıl dönümünde, eylemlerimizle komplonun boşa çıkarıldığını bir kez daha göstermek istiyoruz. Batı ve bölge illerinde bu konuda çeşitli eylemlilikler olacak. Bizler de uluslararası komployu gerçekleştirenlere bugünü hatırlatmak amacıyla Diyarbakır'da eylem ve etkinlikler düzenleyeceğiz" dedi.

Olmazsa olmazımızdır!

Öcalan tarafından Amed Newrozu'nda başlatılan demokratik çözüm sürecinin

birinci yılına girdiğini hatırlatan Zümrüt, "İçinde bulunduğumuz sürecin temel aktörü Kürt Halk Önderi Sayın Abdullah Öcalan'dır. Çözümün mimarı Sayın Öcalan'ın kesinlikle özgürleşmesi gerekiyor. Bu yıl ki 15 Şubat, Kürt Halk Önderi'nin özgürlüğünü esas alacaktır. Etkinliklere katılımın bu temelde olması gerekmektedir. Özgür bir toplumda yaşamak istiyorsak, özgür bir toplum inşaa etmek istiyorsak, en başta olmazsa olmazımız Sayın Öcalan'ın özgürlüğüdür" diye belirtti.

Kimi kesimlerin süreci bozmaya dönük girişimlerde bulunduğunu ifade eden Zümrüt, "Biz bu konuda netiz, provokasyona gelmeyeceğiz. Çünkü biz çözümün tarafıyız. Taraf olarakta bu süreci bozmaya dönük, bu süreci saboteye dönük, kim olursa olsun, izin vermeyeceğiz" diye konuştu.

Alanlarda olacağız

BDP İstanbul İl Örgütü de "Öcalan'a özgürlük" talebiyle düzenleyecekleri eylem ve etkinliklere ilişkin il binasında basın toplantısı düzenledi. BDP İstanbul İl Eş Başkanı Emrullah Bingül, Kürt Halk Önderi Öcalan'ın 15 yıldır İmralı'da esir tutulduğunu ifade ederek, "Kürtler her zaman 'Öcalan özgür değilse biz Kürtler de özgür değiliz' demiştir. Bu bilinen bir gerçekliktir. Böylesi bir şahsiyetin tutuklu olması Türkiye açısından yüz karasıdır" dedi. Bingül, Öcalan'ın özgürlüğünü haykırmak için alanlarda olacaklarını söyledi.

Hasta tutsaklar için yürüyüş

Amed'de binlerce kişi hasta tutsakların durumuna dikkat çekmek için yürüyüş düzenledi. Yürüyüş öncesi Diyarbakır Devlet Hastanesi'nde tedavi gören hasta tutsak Şemsettin Kargılı apar topar Diyarbakır D Tipi Cezaevi'ne götürüldü.

Cezaevlerindeki hasta tutsakların durumuna dikkat çekmek amacıyla BDP öncülüğünde Amed'in Dağkapı Meydanı'ndan Diyarbakır Devlet Hastanesi'ne yürüyüş yapıldı. Diyarbakır Devlet Hastanesi'nde tedavi gören kanser hastası tutsak Şemsettin Kargılı, dün sabah saatlerinde tedavisi tamamlandığı iddiasıyla Diyarbakır D Tipi Cezaevi'ne geri götürüldü. Kargılı'nın düzenlenen yürüyüş nedeniyle cezaevine götürüldüğü belirtildi.

Dağkapı Meydanı'nda başlayan ve binlerce kişinin yer aldığı yürüyüşe, Amed Büyükşehir Belediye Eşbaşkan adayları Gültan Kışanak ve Fırat Anlı ile TUHAD-DER, İHD, Barış Anneleri Meclisi yöneticileri katıldı. Yürüyüşte "Cezaevlerinden bir daha tabut çıkmasın", "Hasta tutsaklara özgürlük" yazılı pankartlar taşındı. Yürüyüş ardından Diyarbakır Devlet Hastanesi önünde basın açıklaması yapıldı. Diyar TUHAD-DER Başkanı Derya Us, hasta tutsakların durumuna ilişkin devlet yetkililerine defalarca yazışmalar yaptıklarını, fakat

çözüm konusunda herhangi bir adımın atılmadığını dile getirdi. Amed Büyükşehir Belediye Eşbaşkan adayı Fırat Anlı ise hasta tutsakların ölüm ile burun buruna bırakıldığına dikkat çekerek, devlet yetkililerinin sessizliğine tepki gösterdi. Çözüm sürecinin ilk adımı olarak bütün siyasi hasta tutsakların bırakılması gerektiğine vurgu yapan Anlı, "Biz buraya hasta tutsak Şemsettin Kargılı arkadaşımız için geldik. Fakat bizim buraya geleceğimizi öğrenen yetkililer Şemsettin arkadaşımızı sabah erkenden apar topar götürmüşler" dedi. İnsan Hakları Derne- ği (İHD) Adana Şubesi de hasta tutsak ların durumuna dikkat çekmek amacıyla dernek binası önünde basın açıklaması düzenleyerek,bir an önce serbest bırakılmalarını istedi.

DİHA/AMED

İran Kürtçe yer isimlerinden sonra, Beluci isimleri de yasakladı

İran yönetimi İran'ın 31 eyaletinden biri olan Belucistan halkının çocuklarına kendi dillerinde isim vermelerini yasakladı. İran yönetimi İran'ın 31 eyaletinden biri olan Belucistan halkının çocuklarına kendi dillerinde isim vermelerini yasakladı. İran Ulusal Direniş Konseyi ve Arap İslam Komitesi sitesinde verilen habere göre daha önce merkezler, kuruluşlar ve mağazalarda Kürtçe ismi yasaklayan İran rejimi şimdi de Beluci halkının çocuklarına kendi istedikleri yerel isimleri vermeleri yasaklandı. Haberde, ancak yetkili kurumca oluşturulan listedeki isimlerin verilebileceği, kendi belirlediği ve listede bulunmayan isimlerin kaydedilmesinde ısrar edenlerin veya bunu protesto edenlerin de tutuklanma ve cezaevi ile tehdit edildiği bildirildi. İran vatandaşlarının nüfus kayıtlarını yapan kuruluş, vatandaşlara kimlik kartı yanında doğum ve ölüm belgesi verme yetkisi olan içişleri bakanlığına bağlı olarak çalışıyor ve kurum, yasakları kontrol etmekle yükümlü.

Ülkenin güneydoğu ucunda bulunan Afganistan ve Pak-

istan ile sınır olan eyalet, tarihi ismi olan Makran olarak da anılıyor. Toplam nüfusu 2.5 milyon olan Belucistan'ın çoğunluğunu Beluci halkı oluşturuyor.(diha)

Goran Hareketi Vekilleri Bayık ile görüştü

Görüşmelerde Kürdler arası Ulusal Kongre, Türkiye ve Kuzey Kürdistan'daki seçimler ile Batı ve Doğu Kürdistan'daki gelişmeler ele alındı. Goran Hareketi'nin Federal Kürdistan Bölgesi Parlamentosu'nda yer alan 11 vekili, Kandil'e ziyarette bulundu. Heyeti, KCK Yürütme Konseyi Eşbbaşkanı Cemil Bayık ve Yürütme Konseyi üyesi Ronahi Serhat kabul etti. Goran Hareketi KCK ile ilişkilerini güçlendireceklerini söyledi. Goran Hareketi ilk kez bu kapsamda bir heyetle Kandil'e ziyarette bulunuyor. 11 vekilden oluşan heyet, KCK tarafından en üst düzeyde karşılandı. Kandil'deki bu görüşme Federal Kürdistan Bölgesi'nde 21 Eylül 2013'te yapılan parlamento seçimlerinde Goran Hareketi'nin ikinci güç olması sonrasına denk geldi. Aradan aylar geçmesine rağmen Güney Kürdistan'da henüz bir hükümet kurulmadı.

KCK Yürüme Konseyi Eşbaşkanı Cemil Bayık'ın görüşmelerin başında Goran hareketi lideri Noşirvan Mustafa'nın sağlık durumu hakkında bilgi aldığını ve şifa dileklerinde bulunduğu bildirildi. Görüşmelerde Abdullah Öcalan'ın İmralı Cezaevi'nden Goran Hareketi için gönderdiği selam da gündeme geldi. Goran Hareketi görüşmelerde KCK, PDK ve YNK arasındaki ilişkileri sorarken Cemil Bayık'ın Güney Kürdistanlı parti ve hareketler konusundaki görüşlerini ortaya koyduğu ve bilgi verdiği belirtildi. Bayık'ın konu hakkında şu değerlendirmelerde bulunduğu öğrenildi: "Biz Kuzey Kürdistan'da

PKK mücadelesini Kürt inkar ve imhasına karşı geliştirdik. Şüphesiz Güney Kürdistan'daki bazı parti ve hareketler de inkar edilemezler. Güney Kürdistan'da hiçbir parti ve harekete karşı olmamız söz konusu olamaz. Eleştiri normaldir ve yanlış anlaşılmamalı. Güney Kürdistanlı parti ve hareketleri eleştirmek onlara karşı olmak anlamına gelmiyor. Eğer bir yerde eleştiri yoksa orada bir canlılıktan bahsedilemez, ölmüş demektir. Biz tek renk ve tek partiye karşıyız, çünkü ulus devlet ve faşizmin ürünüdür. Biz demokratik ulusu esas alıyoruz. Herkesle oturmaya görüşmeye hazırız, çünkü kendimize güveniyoruz." Bu güne kadar hiçbir hareketten yardım ve destek almadıklarını belirten Bayık, "Kimseden yardım istemiyoruz, yeter ki karşıtlığımızı yapmasınlar" diye ekledi. Görüşmelerde Kürtler arası Ulusal Kongre, Türkiye ve Kuzey Kürdistan'daki seçimler ile Batı ve Doğu Kürdistan'daki gelişmeler de ele alındı. Cemil Bayık görüşlerde Güney Kürdistan'da Goran Hareketinin ortaya çıkmasının önemli siyasi gelişmelere yol açtığını belirterek bunu olumlu karşıladıklarını vurguladı. Görüşmelerde Goran Hareketi sözcülerinden Şêrko Qadir görüşmelerin devam edeceğini ve KCK ilişkilerini güçlendireceklerini ifade etti. Qadir, "KCK ile ilişkilerimizi güçlendireceğiz ve bu tür görüşmeleri sürdüreceğiz" dedi. Goran Hareketi görüşmelerden sonra Güney Kürdistan'da bir komplo sonucu yaşamını yitiren PKK'nin Merkez Komite üyelerinden Mehmed Karasungur'un mezarını ziyaret ettiği bildirildi.(ANF)

Amed'de STK'lardan 'seçim duyarlılığı' çağrısı

Açıklamada, "Bu seçimlerin; herkesin siyasi görüşlerini özgürce ifade edebildiği, siyasi partilerin yekdiğerinin varlığına, görüşlerine ve seçim çalışmalarına tahammül ederek saygı duyduğu, demokratik kurallara uygun bir seçim olmasını diliyoruz" denildi. Amed'de aralarında Baro, İHD, Mazlum-Der'in de olduğu çok sayıda sivil toplum kuruluşu temsilcileri yaptıkları ortak açıklamada, son günlerde Lice ve şehir merkezinde siyasi partiler arasında seçim çalışmaları sırasında yaşanan gerginliğe dikkat çekerek, bu sorunların yaşanmaması için hassasiyet gösterilmesi gerektiğini ifade ettiler.

Amed'de Baro Başkanı Tahir Elçi, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Ahmet Sayar, İHD Şube Başkanı Raci Bilici, DOGÜNSİFED Başkanı Şah İsmail Bedirhanoğlu, TMMOB Amed İl Koordinasyon Kurulu Başkanı Necati Pirinççioğlu, Mazlum-Der Şube Başkanı Abdürrahim Ay ve Diay-Der Başkanı Zahit Çiftkuran, son günlerde Lice ve Amed merkezinde yaşanan gerginliğe dikkat çekti, Seçimlerin ve demokrasinin temel araçlarının siyasi partiler olduğu ve siyasi partilerin demokratik siyasal yaşamın temel vaz geçilmez öğesi olduğu belirtilen açıklamada, "Bu seçimlerin; herkesin siyasi görüşlerini özgürce ifade edebildiği, siyasi partilerin yekdiğerinin varlığına, görüşlerine ve seçim çalışmalarına tahammül ederek saygı duyduğu, demokratik rekabet kurallarına riayet edildiği, âdeta bir demokratik ziyafet şeklinde yaşanan bir seçim olmasını diliyoruz" denildi.

Seçimler öncesinde STK temsilcileri olarak Amed'de siyasi parti yönetimlerinin ziyaret edilerek seçim süreci ve seçim çalışmaları konusunda görüş ve beklentilerin ifade edildiği belirtilerek şunlara yer verildi:

"Görüştüğümüz siyasi partilere; seçimlerin ve seçim çalışmalarının toplumsal sorunların çözümünü kolaylaştıran ve toplumsal barışı güçlendiren süreçler olması gerektiğini, bu bakımdan tüm siyasi partilerimizin bu süreçte büyük sorumluluğu olduğunu ifade ettik. Özellikle Türkiye'nin bir geçiş sürecinde olduğu, tarihi ve toplumsal bir mesele olan Kürt sorununun barışçıl ve demokratik yollarla çözümü çalışmalarının sürdüğü bir dönemde, siyasi partilerin sorumluğunun daha da önemli olduğu, bu sürece zarar verecek her türlü tutum ve davranıştan kaçınılması, bu nitelikte gelişecek her türlü olaya karşı duyarlı olunması gerektiğini ifade ettik. Seçimler ve seçim çalışmaları Kürt sorununun demokratik çözümüne zarar vermeye değil, aksine çabalarına hizmet ederek, bu süreci güçlendirmeye vesile olmalıdır. Siyasi partiler, seçimlerin rekabetçi niteliğini, taraftarlarının ve kitlelerin psikolojisini de gözeterek çalışmalarında daha duyarlı ve dikkatli olmalı, birbirlerinin has-

sasiyetlerine saygı göstermelidir."

Lice ve kent merkezinde bazı siyasi parti üyeleri arasında yaşanan olaylara dikkat çekilen açıklamada, bundan sonra seçim çalışmaları sırasında bu tür sorunların yaşanmaması için hassasiyet gösterilmesi gerektiği kaydedildi.

Siyasi parti temsilcileri ile yapılan görüşmelerde seçim sürecinin demokratik, karşılıklı tahammül ve saygı içinde yaşanması gerektiğine olan inanç ve kararlılığı görmekten memnun olduklarını belirten STK temsilcileri, Amed'deki sivil ve demokratik kurumlar olarak bundan sonra da seçim sürecininin yakından takip edileceği belirtilerek şunlara yer verildi: "Seçim çalışmaları ve işlemlerinin özgür ve demokratik bir şekilde gerçekleşmesi için katkı sunmaya hazır olduğumuzu da ifade etmek isteriz."(ANF)

Масуд Барзани пытается успокоить напряженность в отношениях между лидерами ПСК

Президент Курдистана Масуд Барзани призвал лидеров "Патриотического союза Курдистана" (ПСК) разрядить напряженность в партии. Об этом пишет "BasNews".

На прошлой неделе бывший премьер-министр Курдистана и заместитель председателя ПСК, Бархам Салих, объявил партии о своей отставке. Это произошло в результате внутрипартийной борьбы и разногласий между ним и членом партии, Херо Ибрагим, женой главы партии и президента Ирака, Джаляля Талабани.

Согласно сообщениям курдских СМИ, президент Барзани призвал всех трех партийных лидеров: Херо Ибрагим, Бархама Салиха и Косрата Расула Али, положить конец напряженности и решать проблемы, ставшие перед ПСК в следствии инсульта президента Талабани в декабре 2012 года.

Партия Барзани, "Демократическая партия Курдистана" (ДПК) и ПСК давно являются стратегическими партнерами, и совместно возглавили Курдистан после формирования полу-автономного государства в 1991 году. Как ожидалось, ПСК должна была провести свой четвертый съезд в прошлом месяце, но в результате внутренних конфликтов съезд был отложен.

"Human Rights Watch": Тысячи женщин страдают от жестокого обращения в иракских тюрьмах

Иракские власти незаконно задержали тысячи иракских женщин, их подвергают пыткам и сексуальному насилию, говорится в докладе "Human Rights Watch" (HRW), опубликованном в четверг. Доклад составлен на основе интервью с женщинами и девушками, находящимися в тюрьмах, а также с членами их семей, адвокатами и тюремными врачами.

"Подавляющее большинство из более, чем 4200 женщин, задержанных МВД и министерством обороны, - сунниты, но согласно документам HRW, злоупотребления касаются женщин всех религий и классов всего иракского общества", говорится в докладе.

Большой суннитское меньшинство Ирака жалуется на крупномасштабную дискриминацию со стороны возглавляемого шиитами правительства в Багдаде.

105-страничный доклад под названием "Никто не застрахован: Злоупотребления в отношении женщин в системе уголовного правосудия Ирака", сообщает о слабой судебной системе Ирака, страдающей от коррупции, и часто основывающейся на принудительных признаниях. Судебные разбирательства в Ираке далеки от международных стандартов. "Прежде, чем увидеть судью, многие женщины провели в заточении несколько месяцев или даже лет, без предъявления обвинений", говорится в докладе.

"Иракские силы безопасности и чиновники действуют так, как будто жестокие злоупотребления в отношении женщин делают страну безопаснее", сказал Джо Сторк, заместитель главы отдела HRW по Ближнему Востоку и Северной Африке. "На самом деле, эти женщины и их родственники говорили нам, что до тех пор, пока силы безопасности злоупотребляют своей безнаказанностью, они могут ожидать только ухудшения условий безопасности", отметил он.

Доклад HRW приводит также судебные документы и обширную информацию, полученную на совещаниях с иракскими властями, в том числе представителями юстиции, внутренних дел, обороны, чиновниками министерства по правам человека, и вице-премьерами. В январе 2013 года премьер-министр Нури аль-Малики пообещал реформировать систему уголовного правосудия, начиная с освобождения задержанных женщин. Но спустя год, жестокая тактика сил безопасности остается практически на том же уровне, и сотни женщин остаются в заключении незаконно.

Многие из 27 женщин, которые говорили с составителями доклада HRW, описывают избиения, пощечины, подвешивание вверх ногами, пытки электрическим током, изнасилования или угрозы сексуального насилия со стороны сил безопасности во время их допросов. Одна женщина пришла на встречу с представителями HRW в камеру смертников в багдадской тюрьме на костылях. Она рассказала о девяти днях избиений, пыток электрическим током и подвешивании в марте 2012 года, которые сделали ее инвалидом. В докладе говорится, что у нее был сломан нос, на теле были многочисленные шрамы и ожоги на груди, что подтверждает ее рассказ. Ее казнили в сентябре 2013 года, спустя семь месяцев после того, как члены HRW взяли у нее интервью. Согласно информации HRW, иракские силы безопасности регулярно арестовывают женщин незаконно, и далее совершают другие нарушения процессуальных отношений на каждом этапе системы правосудия. Женщины подвергаются угрозам, или фактическому сексуальному насилию, иногда на глазах их мужей, братьев и детей.

Аресты и приговоры, документально подтвержденные HRW, часто основываются на информации, предоставленной тайными осведомителями или полученной под пытками.

"Мы не знаем, кого мы боимся больше, Аль-Каиду или SWAT", сказал один из жителей Фаллуджи о спецподразделении, которое осуществляет контртеррористические операции. "Зачем нам помогать им бороться с Аль-Каидой, когда они возьмутся за нас, как только разделаются с ними?" "Злоупотребления в отношении женщин мы видим как одну их причин нынешнего кризиса в Ираке", сказал Джо Сторк. "Эти нарушения вызвали глубинный гнев и недоверие между различными общинами Ирака и силами безопасности, и за это расплачиваются все иракцы".

Насилие в Ираке достигло одного из самых высоких уровней. Только в прошлом месяце в стране погибли более 1000 человек.

Курдский депутат: Силы пешмарга защищают 33% иракской земли

Курдский член парламента Ирака заявил, что курдские силы пешмарга защищают 33 процента иракской земли, однако Багдад не платит им зарплату и не предоставляет им военной техники. В интервью для "BasNews" депутат Ашвак Джафф заявил, что федеральное правительство обязано платить зарплату курдским военным силам и предоставлять им военное оборудование. "Согласно конституции, пешмарга являются официальными силами Ирака, и защищают 33% иракских земель, включая здание иракского парламента",

сказал он. Депутат напомнил, что пешмарга сыграли ключевую роль во время вторжения армии США в Ирак в 2003 году, а сейчас в качестве официальной части армии Ирака они защищают иракские границы Курдистана, и следует уважать их работу. Федеральное правительство Ирака и Региональное правительство Курдистана (КРГ) довно ведут споры, в том числе по бюджету пешмарга. В то время как курды утверждают, что их заработная плата должна быть оплачена Багдадом, иракское правительство настаивает на выплате зарплат пешмарга из бюджета КРГ. "Пешмарга" - курдское слово, означающее "идущие на смерть". Силы пешмарга сыграли важнейшую роль в истории Иракского Курдистана.

"Горран" хочет получить место главы Инвестиционного Совета КРГ

Партия "Горран" ("Движение за перемены"), которая заняла второе место на сентябрьских парламентских выборах Регионального правительства Курдистана (КРГ), заявила, что хочет получить пост главы Совета инвестиций КРГ в дополнение к должностям министров здравоохранения, финансов, планирования и МВД.

Как сообщает "BasNews", эти запросы были сделаны депутатами "Горран" в ходе недавних переговоров по формированию следующего курдского правительства.

Тем не менее, в официальных сообщениях "Горран" говорится, что они не подавали списка своих кандидатов в качестве предложения ДПК. После выхода на пенсию нынешнего главы Инвестиционного Совета КРГ, Хериша Мухарама, эта позиция остается вакантной. Кроме того, один из членов Инвестиционного Совета заявил "BasNews" , что никто не будет избран на эту должность до формирования нового кабинета.

Член "Патриотического союза Курдистана" (ПСК) занимал эту должность в течение семи месяцев, и, таким образом это место вряд ли будет снова предложено ПСК.

"Горран имеет экспертов - кандидатов в правление Инвестиционного Совета, которые способны очень хорошо послужить на этом посту. Инвестиционный процесс будет реформирован в соответствии с планом Горран национализировать его позиции, а не ориентироваться на одну политическую партию", заявил Аднан Осман, бывший премьер-министр "Горран". "Инвестиции в Курдистан играют важную роль в его развитии, но они часто подвергались критике", добавил он.

За последние 7 лет в Курдистан инвестировано $ 38 млрд. долларов

Отчет Курдистанского инвестиционного Совета показывает, что между 2006 и 2013 годами в Курдистан было инвестировано

около 38 миллиардов долларов. Об этом пишет "BasNews".

Большая часть этих инвестиций приходится на Эрбиль - 52%. Далее следуют Сулеймания и Дохук - 31% и 12% соответственно. На Гармиян приходится лишь 5%. Согласно данным, представленным в докладе, более 5 миллиардов долларов были инвестированы в 46 проектов, управляемых иностранными компаниями и корпорациями. Национальные инвесторы вложили $ 28 млрд., а $ 4 млрд. приходятся на совместные, иностранные и национальные компании.

kurdistan.ru

ДИПЛОМАТ

№ 6 (250) 10 - 16 февраля 2014 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

ПОСЛЕДНЯЯ страница

Президент Курдистана встретился в Берлине с министром иностранных дел Германии

4 февраля в Берлине президент Курдистана Масуд Барзани встретился с министром иностранных дел Германии, Франком-Вальтером Штайнмайером. После теплого приветствия Штайнмайер напомнил о своем визите в Эрбиль в 2008 году, и выразил надежду, что регион будет и впредь развиваться и процветать. Он попросил Барзани рассказать о своем мнении по поводу проблем безопасности в провинции Анбар на западе Ирака, отношений между Эрбилем и Багдадом, предстоящих иракских парламентских выборах и проекте экспорта нефти и газа КРГ через Турцию.

Президент Барзани сказал, что он также очень рад встрече с министром Штайнмайером и выразил надежду, что тот вновь посетит Курдистан в ближайшем будущем, чтобы увидеть развитие событий в курдском регионе. Он также выразил надежду, что отношения КРГ с Германией будут и впредь укрепляться, добавив, что КРГ придает этому большое значение.

Касаясь вопроса политических задач, стоящих перед Ираком, и кризиса безопасности в провинции Анбар, президент сказал: "Важно, чтобы было найдено всеобъемлющее решение проблем, стоящих перед Ираком, и реальное решение сделать Ирак приверженным федеральной системе, которая является основным принципом иракской конституции".

"Не менее важно, чтобы все стороны работали вместе в борьбе с терроризмом, особенно в то время, когда он все больше усиливается и в настоящее время составляет реальную угрозу для всего региона". Президент сказал, что все политические стороны в Ираке должны быть по-прежнему привержены своевременному проведению выборов, которые назначены на конец апреля этого года. Говоря о политике КРГ в области экспорта нефти через территорию Турцию, президент подтвердил, что связи между Курдистаном и Турцией основываются на взаимных интересах, и что эти связи будут также служить интересам Ирака в целом. Что касается усилий по формированию нового кабинета правительства Курдистана, президент подчеркнул, что приоритетом КРГ являются поддержка безопасности и стабильности, а также экономическое и инфраструктурное развитие региона.

Премьер-министр Курдистана: Кризис в ПСК опасен для Сулеймании

После заявления об отставке одного из руководителей "Патриотического союза Курдистана" (ПСК), премьер-министр Курдистана, Нечирван Барзани, предостерег ее лидеров от последствий кризиса в партии для Сулеймании.

"Мы считаем, что безопасность всех и стабильность города Сулеймания являются красной чертой", заявил Барзани в интервью агентству "Рудав". "Защита безопасности в городе - наша обязанность как правительства", сказал он. Его комментарии стали следствием углубления кризиса лидерства внутри ПСК, который был спровоцирован отсутствием ее лидера, Джаляля Талабани, находящегося на лечении в Германии, так как он серьезно пострадал от инсульта в декабре 2012 года. В прошлом месяце ПСК делегировала полномочия Талабани трем членам своего совета:

Бархаму Салиху, Косрату Расулу и супруге Талабани, Херо Ибрагим. "Мы живем при гражданском правительстве и внутренняя ситуация какой-либо партии не должна быть угрозой для политической работы политиков, партий и народа", отметил Барзани. Комментируя ситуацию в Сулеймании, втором по величине городе Курдистана, где ПСК контролирует силы безопасности и органы власти, Барзани сказал:

"Защита стабильности в Сулеймании для всех людей, защита стабильности в жизни людей и защита жизней и свободы деятельности всех политиков в этом городе и во всех городах является обязанностью КРГ". Он выразил уверенность, что все партии и политики будут действовать соответственно с текущей чувствительной ситуацией. "Мы считаем, что все стороны понимают ответственность и стремятся исполнить свои обязанности", сказал он. Между тем, источники "Rudaw" сообщили, что в ближайшие дни Иран пошлет высокопоставленную делегацию в качестве посредника в споре лидеров ПСК, чтобы гарантировать, что ситуация с его старым союзником не ухудшится. Источники также сообщил, что Президент Курдистана Масуд Барзани находится в постоянном контакте с лидерами ПСК, чтобы решить эти вопросы.

"Альянс Курдистана": Багдад больше не настаивает на надзоре "SOMO" за экспортом курдской нефти

"Альянс Курдистана" в иракском парламенте сообщил в воскресенье о прогрессе в переговорах, идущих между федеральным правительством и Курдистаном, по поводу экспорта курдской нефти.

"Багдад больше не настаивает на контроле иракской экспортной нефтяной компании "SOMO"", сообщил в интервью "Shafaq News" член альянса, Касим Мухаммед. По его словам, это представляет собой начало прорыва в кризисе отношений двух сторон. Ранее агентство "Reuters" процитировало иракского вице-премьера по энергетике, Хусейна аль-Шахристани, объявившего об определенном прогрессе в переговорах по нефтяному спору с Курдистаном. В прошлом году Курдистан подписал соглашение с Турцией об экспорте курдской нефти по новому трубопроводу, который проходит до турецкого порта Джейхан на Средиземном море, и откуда курдская нефть поступает на мировые рынки. Такое развитие событий вызвало гнев чиновников в Багдаде, которые утверждают, что лишь федеральное правительство имеет право на управление энергетическими ресурсами Ирака.

Тегеран просит лидеров ПСК выступить единым фронтом

Как сообщает "BasNews", из-за продолжающегося конфликта внутри "Патриотического союза Курдистана" (ПСК) иранские официальные лица предупредили лидеров ПСК о необходимости объединиться, иначе они потеряют поддержку Тегерана и его помощь в реорганизации ПСК. В ответ лидеры ПСК сообщили, что планируют осуществить одну из ранее достигнутых договоренностей, или провести выборы на четвертом съезде ПСК. Это заявление было сделано после того, как делегация Тегерана приняла участие в последней встрече лидеров ПСК.

Тремя основными лидерами ПСК, за исключением главы партии, Джаляля Талабани, являются первый генеральный секретарь Косрат Расул Али, второй генеральный секретарь и бывший глава правительства Курдистана, Бархам Салих, и член ПСК, супруга Талабани - Херо Ибрагим. Разногласия в партии привели к задержке запланированного на конец января съезда партии. Бархам Салих заявил, что больше не имеет права занимать свою должность, поскольку его полномочия должны быть подтверждены (или изменены) съездом.

kurdistan.ru

В Курдистане работают более 800 гостиниц и мотелей

Как заявил представитель туристического комитета Курдистана, в настоящее время в регионе работают 806 гостиниц и мотелей. Согласно его заявлению, их количество увеличилось на 19% за последний год, что вызвано большим спросом со стороны туристов. Об этом пишет "BasNews". Фаузи Юсеф, глава отдела планирования комитета, сообщил также, что в регионе открыты 72 туристических деревни и 580 ресторанов. Комитет готов предоставлять по 20 миллионов иракских динаров в виде займов каждому, кто хочет построить туристические проекты в Курдистане, что должно послужить стимулом для курдских бизнесменов и развития туристических проектов в регионе.

ТƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN
ÎMTÎYAZ Û SERNIVÎSAR:
TAHÎR SİLÊMAN
УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
ТАХИР СУЛЕЙМАН
Tel: +994 50 352-33-18

Azərbaycan şöbəsinin redaktoru:
Ramiz Cəbrayılov
Xüsusi müxbir:
Sakit ÇIRAQLI
Региональный корреспондент:
Усуб ТЕЙФУР
Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

www.diplomata-kurdi.com
Ünvan: Bakı şəhəri 40, küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17
Navnîsan: Bakû 40, soqaq S.Mêhmandarov xani 25, mal-17
Адрес: Баку 40, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.
e-mail: hewler@mail.ru
Şəhadətnamə: NFŞ 005004966
BUSB-un Sabunçu rayon filialı
VÖEN 1800061582
H/h 438010000
Sifariş: 1500